

Aan: Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

Onderwerp: Voorjaarsbrief 2018

Geachte raadsleden,

Hierbij presenteren we u de voorjaarsbrief 2018 als onderdeel van de voortgangsinformatie in de planning & control cyclus. In deze brief beschrijven wij de eventuele afwijkingen van de begroting 2018. Hiermee willen we aansluiten op de behoefte van de gemeenteraad om op een korte en bondige manier te rapporteren over ontwikkelingen. Waar nodig doen we voorstellen voor het bijstellen van de begroting 2018.

Proces

Het jaar 2017 hebben we afgesloten met het opstellen van de jaarrekening. Deze jaarrekening wordt door u behandeld op 10 juli 2018. Deze voorjaarsbrief is de eerste bijstelling op de begroting van het lopende boekjaar 2018. In het najaar volgt nog een tweede bijstelling. In deze voorjaarsbrief worden de lopende begroting en de planning van het jaar 2018 gemonitord en waar nodig worden voorstellen voor het bijstellen van de begroting 2018 gedaan.

De begroting 2018 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het 'oude' college. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 23 maart jl. is een nieuwe coalitie ontstaan met een nieuw college. Wij zijn momenteel bezig met het opstellen van ons uitvoeringsprogramma voor de komende periode. Dit uitvoeringsprogramma betrekken wij bij het opstellen van de begroting in het najaar. Dit is de reden dat wij ons in deze voorjaarsbrief beperken tot het doen van noodzakelijke bijstellingen van de begroting 2018.

Totaaloverzicht aanpassingen

In de tabel hierna is een samenvatting opgenomen van de voorstellen tot financiële bijstellingen die we in deze voorjaarsbrief doen. Een toelichting per hoofdstuk is in het vervolg van de brief opgenomen. Daarnaast staat in bijlage 1 een gedetailleerd overzicht van de aanpassingen in de exploitatie zoals die in deze voorjaarsbrief worden voorgesteld, waarbij een splitsing is gemaakt tussen de aanpassingen in de baten en lasten en mutaties op de reserves apart zijn aangegeven.

Toelichting aanpassing exploitatie

Voor het verhogen van de inzichtelijkheid en het vergroten van de leesbaarheid lichten we alleen financiële afwijkingen groter dan € 25.000 toe. Om diezelfde reden geven we ook geen tekstuele toelichting op de volgende typen financiële wijzigingen:

- Budgettaire neutrale wijzigingen als gevolg van een ontvangen subsidie met daartegenover een hiermee verplicht samenhangende uitgave;
- Budgettaire neutrale verschuivingen tussen clusters;
- Budgettaire neutrale technische wijzigingen;
- Aanpassingen van de kapitaallasten.

Deze laatste categorie voegen we nieuw toe. Afwijkingen in de kapitaallasten zijn meestal het gevolg van vertraging in de uitvoering, lagere of hogere uitgaven. Hierover rapporteren we ook al in de jaarstukken.

Alle aanpassingen per taakveld zijn opgenomen in de tabel in bijlage 1.

Overzicht aanpassingen op hoofdstukniveau					
Hoofdstuk	Lasten of Baten	2018	2019	2020	2021
<i>Hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning</i>	<i>Lasten</i>	-1.146.008	-50.000	-50.000	-50.000
	<i>Baten</i>	1.393.979	0	0	0
<i>Hoofdstuk 1 Veiligheid</i>	<i>Lasten</i>	-41.179	0	0	0
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
<i>Hoofdstuk 2 Verkeer en vervoer</i>	<i>Lasten</i>	41.162	0	0	0
	<i>Baten</i>	49.570	-430	-430	-430
<i>Hoofdstuk 3 Economie</i>	<i>Lasten</i>	4.026	0	0	0
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
<i>Hoofdstuk 4 Onderwijs</i>	<i>Lasten</i>	177.386	0	0	0
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
<i>Hoofdstuk 5 Sport, cultuur en recreatie</i>	<i>Lasten</i>	18.446	-25.000	-25.000	-25.000
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
<i>Hoofdstuk 6 Sociaal domein</i>	<i>Lasten</i>	-523.645	-74.355	-74.355	-74.355
	<i>Baten</i>	0	0	0	0
<i>Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu</i>	<i>Lasten</i>	-148.686	0	0	0
	<i>Baten</i>	85.000	0	0	0
<i>Hoofdstuk 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>	<i>Lasten</i>	172	0	0	0
	<i>Baten</i>	23.000	0	0	0
Totale afwijking		-66.777	-149.785	-149.785	-149.785
+ is voordeel, - is nadeel					
Afg rond op € 1.000					

Hoofdstuk 0 || Bestuur en ondersteuning Wegwijs in een dynamische omgeving en duurzaam en degelijk financieel beleid

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Vervangen raadsinformatiesysteem – De aanbesteding voor de vervanging van het raadsinformatiesysteem is afgerond. De audiovisuele installatie in de raadszaal wordt naar verwachting tijdens het zomerreces vervangen.

Digitale dienstverlening – In 2017 is besloten om de i- burgerzaken apps van Pink Roccade aan te schaffen en te implementeren. Dit zorgt ervoor dat de dienstverlening 24/7 vanaf elke gewenste apparaat en locatie geleverd kan worden. De inwoners weten deze digitale dienstverlening steeds beter te vinden. De aankomende jaren worden deze digitale applicaties verder uitgebouwd.

Tynaarlo AVG – proof

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Tynaarlo was reeds vanaf de zomer van 2017 gestart met de voorbereidingen hierop, zodat Tynaarlo vanaf 25 mei in ieder geval kon voldoen aan de minimale vereisten die nodig zijn. In het kort komt het erop neer dat de AVG bepaalde regels oplegt met betrekking tot het goed beschermen van persoonsgegevens van inwoners, van partners en van medewerkers van de gemeente.

Wat hebben we al gedaan?

Tynaarlo heeft een Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG) benoemd - wat een vereiste is in de AVG - die een beleidskader Privacy heeft gemaakt, wat het College van B&W begin 2018 vastgesteld. Tevens wordt er druk gewerkt aan het vullen van ons Verwerkingsregister (hier staat precies in welke applicaties welke persoonsgegevens gebruiken en voor welk doel ze worden gebruikt). Dit is echter nooit klaar, want periodiek zal gekeken worden of er zaken zijn gewijzigd.

Omdat mensen het recht hebben om inzicht te krijgen in wat er met hun persoonsgegevens gebeurt, is een proces vastgesteld om deze vragen binnen de daarvoor toegestane termijn en te beantwoorden. Dit is een organisatiebreed proces, aangezien op alle afdelingen van de gemeente Tynaarlo gebruik gemaakt wordt van persoonsgegevens. Ook is de website van Tynaarlo AVG-proof gemaakt en maken we inmiddels gebruik van gestandaardiseerde verwerkersovereenkomsten. Deze laatste om te borgen dat onze leveranciers ook op een veilige manier met gegevens omgaan, die ze voor Tynaarlo verwerken. Tenslotte is er in de organisatie de nodige aandacht besteedt aan bewustwording op het gebied van Privacy en informatiebeveiliging. Wanneer is er bijvoorbeeld sprake van een datalek en hoe moet daar dan mee worden omgegaan.

Wat nog te doen?

Binnen Tynaarlo zullen een groot aantal processen onderworpen worden aan een PIA (Privacy Impact Assessments). Uit een PIA blijkt precies wie welke gegevens gebruikt en of deze medewerker vanuit zijn functie deze gegevens ook daadwerkelijk mag inzien. Het uitvoeren en vervolgens ook borgen en opnemen in de PDC-cyclus van deze PIA's is een continue proces. Daarnaast zal het beleid op het gebied van dataclassificatie moeten worden vernieuwd en geïmplementeerd. Dit wordt opgepakt in SDA-verband, waarbij ook het Werkplein Drentsche Aa (WPDA) aanschuift. Tenslotte blijft het bewuster maken van medewerkers en inwoners een belangrijke taak, aangezien vooral de ontwikkelingen op IT-gebied zeer snel gaan.

Strategische personeelsplanning – In het eerste kwartaal 2018 hebben wij een strategische personeelsplan (SPP) opgesteld. Het SPP, dat vooralsnog het karakter heeft van een meerjarenformatieplan, vormt een belangrijke basis om de juiste personen, op het juiste moment, op de juiste plaats in de organisatie aanwezig te hebben om de werkzaamheden uit te voeren. In het SPP hebben wij onderscheid gemaakt in de formatie die benodigd is voor de vaste taken die wij als gemeente uitvoeren en de formatie die beschikbaar is voor flexibele inzet. Één van de uitkomsten van de SPP is dat de formatie benodigd voor vaste taken en het doorzetten van de ingezette organisatieKOERS, vraagt om een structurele verhoging van de bedrijfsvoeringsbudgetten. Hiervoor zal vanaf 2019 in de begroting een bedrag van € 500.000 worden opgenomen. Belangrijk onderdeel van de organisatieKOERS is het samenspel en de verbinding met de inwoners ('de inwoner centraal'). Dit vraagt een andere manier van werken, waarin (extra) communicatie, aandacht en zichtbaarheid een belangrijke rol speelt. In de komende periode wordt gewerkt aan het uitvoeringsprogramma van ons als college. Aan de hand van dit uitvoeringsprogramma zal het SPP worden geactualiseerd. Dan wordt duidelijk welke inzet benodigd is voor de uitvoering van het collegeprogramma.

Gemeenschappelijke regelingen – Wij hebben als gemeente te maken met een groot aantal verbonden partijen die een deel van onze gemeentelijke taken uitvoeren. Voor deze taken ontvangen zij van ons als gemeente een bijdrage. Wij constateren op basis van de begrotingen 2019 van de gemeenschappelijke regelingen dat de gemeentelijke bijdrage stijgt de komende jaren. Voornaamste oorzaak hiervan is de loon- en prijsontwikkeling waar wij ook als gemeente mee te maken hebben. In deze voorjaarsbrief hebben wij alleen de bijstellingen van de gemeentelijke bijdragen opgenomen die betrekking hebben op het begrotingjaar. De bijstellingen van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 nemen wij op in de begroting 2019. In de begroting 2019 nemen wij namelijk ook de ontwikkeling van de Algemene Uitkering op vanaf 2019. Hierin is ook de loon- en prijscompensatie opgenomen.

Actualisatie exploitatie 2018

Komst en vertrek wethouders – Na de verkiezingen is de formatie van het college uitgebreid met 0,5 fte. De jaarlijkse extra kosten hiervoor bedragen € 50.000. Dit is als een structurele negatieve bijstelling in deze voorjaarsbrief verwerkt.

Aan de wethouders die afscheid hebben genomen wordt wachtgeld uitgekeerd. De lasten van deze wachtgeldverplichting drukken voor zowel 2018 als de komende jaren op het huidige boekjaar. Wij dienen voor de totale wachtgeldverplichting een voorziening te vormen ten laste van het begrotingsjaar 2018. Ten laste van deze voorziening worden de wachtgeldten van 2018 en verder gebracht. Op basis van de meest actuele informatie moet een extra bedrag van € 544.000 in de voorziening wachtgeld worden gestort. Dit is als incidentele tegenvaller opgenomen.

Pensioenverzekering – Wij hebben € 351.000 ontvangen, omdat de pensioenverzekering van een oud-wethouder is uitgekeerd aan de gemeente. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de reserve pensioenverplichtingen oud-bestuurders, omdat daar in de toekomst de pensioenbetalingen uit betaald dienen te worden.

Onroerend zaakbelasting – Het taakveld OZB eigenaren woningen laat een voordeel zien van € 50.000. De reden hiervan is een waardestijging van het woningareaal. Het taakveld OZB eigenaren niet-woningen laat een nadeel zien van € 53.000. Ook dit heeft te maken met de waarde van de bedrijfspanden en overige niet-woningen. De waarde hiervan is echter lager dan ingeschat.

Algemene uitkering – De maart- en meicirculaire geven een bijstelling van de algemene uitkering voor 2018 van € 351.000 positief. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een positieve accresontwikkeling, doordat de rijksuitgaven zijn gestegen, en een positieve bijstelling omdat ons inwonertal harder is gegroeid dan waar we inde begroting vanuit zijn gegaan. Net als in andere jaren verwerken wij het effect van de meicirculaire incidenteel in het begrotingsjaar.

Schulden en armoede

De algemene uitkering wordt incidenteel verhoogd voor de periode 2018-2020 met afgerond € 37.000 voor 2018 voor inzet schulden en armoede. Deze middelen kunnen worden ingezet ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid zodat een impuls kan worden gegeven aan de verbetering van de toegang tot en de effectiviteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening en versterking van de lokale regie van het armoedebeleid.

Kapitaallasten – Er is sprake van een incidenteel voordeel op de kapitaallasten van € 121.000 omdat investeringen nog niet zijn uitgevoerd, dan wel nog niet zijn afgerond. Hierdoor gaan de kapitaallasten pas in een later jaar lopen, waardoor het voordeel ontstaat. Hiertegenover staat een nadeel op de bespaarde rente (rente die wordt toegerekend aan de diverse taakvelden) van € 263.000.

Leningen – Omdat verschillende investeringen later worden uitgevoerd dan in de begroting 2018 was voorzien ontstaat een voordeel op de financieringsbehoefte. Leningen kunnen in een later stadium worden afgesloten. Daarnaast is op dit moment sprake van een negatieve rente op kortlopende financiering, waar we in de begroting 2018 rekening hadden gehouden met een rente op kortlopende financiering van 1%. De totale actualisatie van de financieringsbehoefte levert een incidenteel voordeel op van € 200.000 op de langlopende leningen en € 74.000 op de kortlopende leningen. Bij het opstellen van de begroting 2019 wordt de financieringsbehoefte voor de komende jaren opnieuw bepaald en wordt de financieringslast 2019 en verder op basis van deze actualisatie in de begroting 2019 opgenomen.

Rente grondbedrijf – Vanwege de aanpassingen van het Besluit Begroting en Verantwoording hebben wij in de jaarrekening 2017 een positief resultaat op het grondbedrijf verantwoord van ruim € 9 mln. Als gevolg hiervan is de boekwaarde met dit bedrag gestegen. Dit heeft tot gevolg dat meer rente aan het grondbedrijf wordt toegerekend. Dit levert een voordeel op voor de algemene dienst van € 131.000.

Dividend BNG en Enexis – De dividenduitkering van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) is € 60.000 hoger dan in de begroting opgenomen en de dividenduitkering van Enexis is € 26.000 lager dan in de begroting opgenomen. De begroting wordt voor deze beide onderdelen bijgesteld.

Verkoop grond Noordma-gebied te Midlaren - De provincie Drenthe heeft het plan om, in aansluiting op het project Tusschenwater, het Noordma-gebied om te vormen tot natuurgebied. Het nieuwe natuurgebied vormt dan de verbinding tussen Tusschenwater en het Zuidlaardermeer. Met de provincie kunnen wij afspraken maken voor de verkoop van de benodigde gemeentelijke gronden. Het gaat hier om 6 hectare landbouwgrond die voor de gemeente geen belang kent om langer meer aan te houden. Met de verkoop is een bedrag van € 275.000 gemoeid die niet begroot was. Daarom stellen wij nu voor de baten te verhogen met € 275.000. Gelijktijdig stellen wij voor dit bedrag toe te voegen aan de Argi.

Hoofdstuk 1 || Veiligheid *Veiligheid maak je samen*

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Oplevering resultaat integrale veiligheidsmonitor – De concept rapportage is gereed maar moet nog aangevuld worden met de drie grote kernen.

Handhaving bewoning permanente recreatiewoningen – Het voornemen was om in het eerste kwartaal een informatiebijeenkomst met de raad over het thema permanente bewoning van recreatiewoningen te beleggen. Dit is nog niet geëffectueerd. Wij zijn een onderzoek gestart naar de omvang en achtergronden van het gebruik van zomerhuizen als woning in de gemeente. Er is hiervoor vanuit het sociaal domein een enquête uitgezet. De resultaten zijn nog niet beschikbaar. We wachten de resultaten af en zullen aan de hand daarvan met een voorstel komen.

APV aanpassen i.h.k.v. Wet aanpak woonoverlast – Momenteel wordt er een onderzoek uitgevoerd en de bevindingen worden meegenomen in de aanpassing van de APV.

Bibob-beleid – Het Bibob beleid is herzien en geactualiseerd. Dit is eerder gerealiseerd dan gepland.

Incident en rampbestrijdingsplan Groningen Airport Eelde (IRP) – Het IRP is geactualiseerd en is 1 mei jl. in werking getreden

Actualisatie exploitatie 2018

Bijdrage VRD – In de afgelopen jaren is de loon- en prijsontwikkeling opgevangen binnen de begroting van de VRD. Dit was een bezuinigingsopdracht vanuit het bestuur van de VRD. Door de sterke stijging van de personeelslasten sinds 2016 door o.a. de nieuwe CAO en toegenomen werkgeverslasten is er een structureel tekort ontstaan binnen de begroting van de VRD van € 507.000. Om dit op te lossen wordt de bijdrage aan de VRD voor 2018 verhoogd. Het aandeel van de gemeente Tynaarlo hierin is € 29.000.

Sturingskast WAS-paal Tynaarlo – Het waarschuwingssysteem of waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) is een netwerk van ongeveer 3.800 sirenes in Nederland die draadloos en onafhankelijk van elkaar aangezet kunnen worden vanuit de alarmcentrale van de regionale brandweer. De sirenes worden gebruikt om te waarschuwen voor (dreigend) gevaar, met name waarbij gevaarlijke stoffen in de lucht aanwezig (kunnen) zijn.

In het dorp Tynaarlo staat er ook een WAS-paal en de sturingskast van deze paal hing in de gymzaal van het dorp Tynaarlo. Bij de sloop van de gymzaal is deze sturingskast ontmanteld. De kast is wel opgeslagen door gemeentewerken. De uitvoerder van het instituut van fysieke veiligheid stelde dat het strafbaar was om aan die sturingskast te komen en dat de kosten daarvoor geheel voor de gemeente zijn. Nader onderzoek liet zien dat de sturingskast niet meer functioneerde en dat heeft geleid tot onvoorziene extra kosten van € 11.000.

Hoofdstuk 2 || Verkeer, vervoer en waterstaat *Een goed vervoersnetwerk voor een leefbare gemeente*

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Groningen Airport Eelde, bestemmingsplan voorterrein – Tot nu toe zijn we er steeds van uitgegaan dat in 2018 een nieuw bestemmingsplan kon worden vastgesteld voor Groningen Airport Eelde (GAE). Deze verwachting moeten we bijstellen. Wij willen een bestemmingsplan laten opstellen dat ruimte biedt voor bedrijven, maar dat de bedrijfsvoering van GAE niet mag hinderen. GAE heeft nog niet volledig in beeld wat zij graag mogelijk gemaakt willen zien in het bestemmingsplan en op welke plekken. Zodra het beeld volledig is, wordt het bestemmingsplan in procedure gebracht, uiteraard nadat wij hiervoor de instemming van de gemeenteraad hebben gekregen. De bijgestelde verwachting is dat het bestemmingsplan in de eerste helft van 2019 wordt aangeboden ter vaststelling.

Financiële situatie GAE

GAE heeft 2017 met een positief resultaat afgesloten. Dit positieve resultaat is te danken aan een toename van het aantal passagiers en vluchten enerzijds en een subsidie van de lokale overheden als tegemoetkoming voor de NEDAB-kosten en door bijdragen in het routefonds anderzijds. In het eerste kwartaal van 2018 lijkt deze positieve lijn zich voort te zetten.

Splitsing in LEM en LOM

De verwachting is dat per 1 januari 2019 de splitsing in een LEM (luchthaven exploitatiemaatschappij) en LOM (luchthaven ontwikkelingsmaatschappij) kan worden gerealiseerd.

Actualisatie exploitatie 2018

Leges en overige rechten – In 2018 hebben we leges voor verkeersprojecten opgelegd die per abuis niet zijn opgenomen in het begrotingsjaar 2017. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van € 50.000.

Gronddepot locatie Tynaarlo – Door de aanlevering van meer grond en puin aan het gronddepot vallen de kosten voor het breken en zeven hoger uit dan geraamd, € 42.000. Wanneer deze voorraden grond en puin worden ingezet voor projecten, heeft het gronddepot ook hogere baten. Het is afhankelijk van de uitvoering van de projecten wanneer deze baten verantwoord kunnen worden. Daarom stellen wij nu voor alleen de hogere kosten voor het breken van het puin in de begroting op te nemen. Wanneer bij het opstellen van de najaarsbrief 2018 meer duidelijkheid bestaat over de uitvoering van de projecten waarvoor dit puin wordt gebruikt, zullen wij ook de hogere baten in de begroting 2018 verantwoorden.

Hoofdstuk 3 || Economie *Inzetten op lokale en regionale economie*

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Dienstverlening aan ondernemers – De inzet op bedrijvencontacten is geïntensiveerd en uitgebreid. Zowel bestuurlijk als ambtelijk worden ledenvergaderingen bezocht en zeer regelmatig worden bedrijfsbezoeken afgelegd. Ieder kwartaal vindt overleg plaats met de besturen van de ondernemersverenigingen. Door meer persoonlijk contact is het mogelijk om de ondernemers beter te leren kennen, met ze mee te denken en een adviserende rol te vervullen.

Mooie en actieve kernen – De herinrichting van de openbare ruimte in het centrumgebied van Vries is afgerond. De herinrichting in het centrum van Eelde is in volle gang. De fasering en de te verrichten werkzaamheden zijn doorgesproken met de ondernemers. Voor het centrum van Zuidlaren zal eerst nog nadere besluitvorming plaatsvinden op basis van de uitkomsten van het enquête centrumontwikkeling Zuidlaren.

Vriezerbrug – De toegenomen verkoop van kavels is doorgezet. Alle kavels zijn verkocht met uitzondering van de zichtlocatie van 1 ha. Deze is recent hernieuwd in optie uitgegeven. Er is door verschillende (lokale) ondernemers concreet belangstelling getoond voor de locatie Vriezerbrug-zuid. Wij gaan derhalve een nadere afweging maken over het al dan niet (deels) ontwikkelen van deze locatie. In principe nemen wij dit mee in het kader van de Omgevingsvisie.

Bedrijvenregeling Drenthe – De provincie heeft € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor een bedrijvenregeling gericht op het stimuleren van vestiging, groei en innovatie van bedrijven in Drenthe. Dit onder voorwaarde van gemeentelijke cofinanciering met eenzelfde bedrag.

Door uw raad is hiervoor een bedrag van € 200.000 beschikbaar gesteld. Hierdoor ontstaat een subsidiepot van 400.000, voor de eigen ondernemers, maar ook voor nieuw-vestigingen op voorterrein GAE en op Businesspark Ter Borch. De eerste aanvragen zijn ingediend.

Breedband – In het coalitieakkoord hebben we aangegeven dat we willen dat aan het einde van de bestuursperiode iedereen in Tynaarlo beschikt over een toekomstbestendig internetverbinding. Met de kennis van nu gaat dit om glasvezel. In de grote kernen is enkele jaren geleden glasvezel aangelegd. In de kleine kernen en in het buitengebied is er nog geen toekomstbestendig breedband internet. De markt wil op deze plekken geen snel internet aanleggen, omdat zij dit commercieel niet interessant vindt. Snel internet is een voorwaarde voor een leefbaar en vitaal platteland, waar de lokale economie ook een toekomst heeft. De twee particuliere initiatieven die in onze gemeente actief zijn, het Drents Glasvezel Collectief en Coöperatie Glasvezel Noord, willen zowel in zogenaamde witte gebieden als ook in grijze gebieden glasvezel aanleggen. De raad heeft eerder uitgesproken dat zij bereid is om leningen te verstrekken aan de twee initiatiefnemers voor deze grijze gebieden. Het Drents Glasvezel Collectief is in gesprek met marktpartijen over een plan om de aanleg van glasvezel mogelijk te maken. We wachten af wat de behoefte is bij de twee initiatieven aan eventuele ondersteuning door de gemeente.

Regiomarketing en toeristische informatievoorziening – In 2018 gaan wij verder met de regionale samenwerking op het gebied van toeristische informatievoorziening en promotie voor de regio Hondsrug. Lokaal nemen ondernemers het initiatief voor een goede informatievoorziening naar de gast. Voor de regio Kop van Drenthe (deel van de gemeente westelijk van de A28) starten de eerste verkennende gesprekken voor regionale samenwerking in het voorjaar. Daarnaast wordt voor wat betreft het versterken van de toeristische sector nauw samengewerkt met Unesco Global Geopark de Hondsrug, Marketing Drenthe, Provincie Drenthe en het Recreatieschap Drenthe.

Actualisatie exploitatie 2018

Geen aanpassingen.

Hoofdstuk 4 || Onderwijs

Een netwerk van goede, sterke scholen in gebouwen van deze tijd

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Accommodatiebeleid – Op 30 juni 2015 heeft de raad kaders vastgesteld voor het accommodatiebeleid. Als uitvloeisel hiervan krijgt een aantal scholen nieuwe huisvesting. In Eelde geldt dat de OBS de Westerburcht wordt (ver)nieuwbouwd en in Vries wordt de OBS de Vijverstee (ver)nieuwbouwd. In Tynaarlo wordt hard gewerkt aan de nieuwbouw van het Oelebred en de daarnaast gelegen gymzaal. In Groote Veen is op de maatschappelijk kavel gestart met de bouw van de gezamenlijk nieuwe school voor openbaar en rooms katholiek onderwijs. Medio 2018 start ook de bouw van de dubbele sporthal ter vervanging van de Marsch.

Voor Zuidlaren is geconstateerd dat zowel een groot deel van de scholen alsook de sporthal en gymzalen verouderd zijn. De raad heeft daarom besloten in 2016 één integraal plan te maken voor Zuidlaren en daarbij alle gemeentelijke onderwijs- en sportaccommodaties te betrekken. In 2016-2017 is gewerkt aan de planvorming voor Zuidlaren. In een gezamenlijk proces met onderwijsinstellingen en de (binnen)sportverenigingen zijn we gekomen tot een uitvoerbaar plan dat zowel onderwijs als sport op een duurzame, toekomstbestendige wijze vernieuwt. In 2018 worden de plannen voor Zuidlaren verder uitgewerkt.

Actualisatie exploitatie 2018

Onderzoek Passend Onderwijs - Naar aanleiding van het verzoek van de raad is er een onderzoek gestart naar Passend Onderwijs in deze gemeente. STAMM CMO voert het onderzoek uit. Op dit moment zitten we in de fase van het overeenstemming krijgen over de offerte. We verwachten dat eind mei het onderzoek kan starten. Het onderzoek kent twee fases. De eerste fase is een getalsmatige inventarisatie. De tweede fase is een inhoudelijke fase. In totaal is € 26.000 nodig. Er is € 15.000 opgenomen voor dit onderzoek. Daarom het verzoek om € 11.000 mee te nemen bij de voorjaarsnota.

Onderwijshuisvesting – Voor onderwijshuisvesting is een structureel budget van € 50.000 beschikbaar. De aanvragen van scholen fluctueren echter. In 2018 hebben we te maken met extra aanvragen vanwege de uitbreiding van een aantal scholen die daardoor recht hebben op eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair. Hierdoor is het structurele budget in 2018 onvoldoende en stellen wij voor € 30.000 extra in de begroting op te nemen. De gemeente heeft een wettelijke taak als het gaat om de eerste inrichting en een onderwijsleerpakket.

Hoofdstuk 5 || Sport, cultuur en recreatie *Iedereen in Tynaarlo kan genieten in zijn vrije tijd*

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Sport en bewegen, sportverenigingen, sportaccommodaties - De sportaccommodaties van VAKO en Tynaarlo zijn gereed en in eigendom overgaan van de gemeente naar lokale stichtingen. Het clubhuis van VAKO is vorig jaar geopend en de MFA Tynaarlo op 9 juni jl. Onlangs is ook de nieuw LED-veldverlichting gerealiseerd. Hiermee zijn de buitensportaccommodaties van VAKO en SV Tynaarlo helemaal op orde. De kredieten kunnen binnenkort worden afgesloten. Het clubhuis van SV Yde-De Punt is onlangs overgedragen aan de stichting. Ook hier wordt nog LED-veldverlichting aangebracht.

Het zand-ingestrooid kunstgrashockeyveld van Hockeyclub Eelde (HCE) is dit voorjaar vervangen door een semi-waterveld. Nadat de financiële verantwoording is ontvangen kan het krediet worden afgesloten.

De tennisclubs in Zuidlaren (ZTC) en Vries (AYR) hebben voor de start van het nieuwe tenniseizoen 2018 tennisbanen gerenoveerd. De tennisbanen in Zuidlaren zijn in eigendom overgedragen van de gemeente naar de club. De club in Vries was al eigenaar. De tennisclub in Eelde (TV De Marsch) gaat in de zomer 2018 drie tennisbanen renoveren. In 2019/2020 zullen nog eens twee tennisbanen worden gerenoveerd.

De aanvraag vervanging kunstgrasveld in Eelde is aangehouden. De voetbalvereniging beraadt zich – gelet op de vermeende gezondheids- en milieurisico's op het aan te schaffen soort kunstgrasveld. De vereniging zal dit jaar een keuze maken.

De stichting zwembaden gemeente Tynaarlo heeft een duurzaamheidslening met de gemeente Tynaarlo. De stichting is druk met aanleggen van zonnepanelen en zonnecollectoren bij de buitenbaden.

De gemeente is in overleg met de buitensportverenigingen Zuidlaren over de concentratie van de buitensporten in Zuidlaren op het terrein De Wenakkers.

Team Sport Tynaarlo (buurtsportcoaches) is genomineerd voor beste leerbedrijf (Drentse Kei).

Cultuur/ bibliotheek

De Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo heeft een exploitatiebegroting voor 2018 ingediend, waarin een gemeentelijke subsidie is opgenomen van € 404.000. De gemeentelijke subsidie 2018 is € 145.000 lager dan in 2017. De Stichting kan dit verschil in de begroting oplossen door:

- Per 1 januari 2018 is gebouw Punthoes (en de bijhorende lening) in eigendom overgegaan van de stichting naar de gemeente. Hierdoor heeft de stichting niet meer de kapitaallasten van de lening van 't Punthoes en minder onderhoudskosten.
- De Stichting kan tijdelijk blijven zitten in 't Punthoes. De gemeente heeft dit gebouw – in afwachting van herontwikkelpunten – om-niet in gebruik gegeven tot uiterlijk 1 januari 2020. De bibliotheekstichting ontwikkelt samen met Ol Eel en muziekvereniging Nieuw Leven een "Cultureel Centrum Schoollaan" voor de gebouwen De Notenkraker en OBS Centrum Eelde.
- De fysieke collectie in met name in Eelde-Paterswolde wordt teruggebracht.
- De gemeenteraad heeft in de vergadering van januari 2018 ingestemd met het Meerjarenplan van de Stichting. Dat is een uitvoeringsplan voor de bibliotheek voor de periode 2017 tot en met 2020. In dat plan wordt rekening gehouden met de beoogde verdere transformatie conform de ingezette lijn. Voorzetting van de bibliotheek op school (project dBOS); aandacht voor de verbinding met cultuur en ontmoeting; verdere digitalisering en ondersteuning daarbij. In 2018 worden – samen met de bibliotheek – plannen ontwikkeld voor de periode na 2020. Daarbij wordt rekening gehouden met de financiële kaders, zoals die door de raad zijn vastgesteld. Ook wordt aansluiting gezocht bij de provinciale bibliotheekinnovatie.

Culturele gemeente – Het culturele jaar in Tynaarlo is op vrijdagavond 12 mei 2017 op spetterende wijze geopend bij de Rijksluchtvaartschool in Eelde, met ruim 1.200 bezoekers. Het culturele jaar wordt afgesloten met de Theaterproductie Het Meisje van Yde. De tien voorstellingen zijn uitverkocht. Groot succes is de mooie samenwerking tussen theatermakers, spelers en het dorp Yde. Bij laatste voorstelling op 2 juni a.s. wordt symbolisch het stokje van de culturele gemeente overgedragen aan gemeente Midden Drenthe.

Natuurlijk en Landschap / Vitaal Platteland – Meerdere initiatieven op het gebied van Natuur en Landschap / Vitaal Platteland zijn vanuit de dorpen op dit moment in voorbereiding. Hierbij gaan wij de mogelijkheden om deze te faciliteren, bijv. via van cofinanciering, bezien.

Vergroten biodiversiteit – Gegevens die door externen, bijvoorbeeld IVN over de biodiversiteit in onze gemeente aan ons aangeleverd worden bundelen we. Op termijn ontsluiten we deze informatie voor geïnteresseerden. Samen met de flora en fauna gegevens van onze gemeente, die via het internet op een steeds toegankelijker manier in te zien zijn. De gegevens gebruiken we zelf ter verhoging van de diversiteit in de gemeente.

Beleid invasieve exoten (planten en dieren die oorspronkelijk niet in Nederland voorkwamen) – aangegeven is dat het nieuwe beleid in het derde kwartaal van 2018 ter informatie aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Het nieuwe beleid wordt in 2018 aangeboden, maar wellicht in het laatste kwartaal.

Actualisatie exploitatie 2018

Krediet Vitaal Platteland: Vanwege het niet doorgaan van het onderdeel 'Driehoek De Braak – Vennebroek' van het beschikte project Herstel Landgoederen Eelde-Paterswolde fase 2 kan het zijn dat er budget overblijft. Indien dit het geval is melden we dat in de Najaarsbrief.

Onderhoudskosten kleedgebouw FC Zuidlaren – Wij zijn in overleg met het bestuur van FC Zuidlaren over de herinrichting van het terrein De Wenackers als onderdeel van het accommodatieplan Zuidlaren. In 2017 is besloten om de bestaande ingebruikgevingsovereenkomst te verlengen voor 2018. Hierdoor blijft het kleedgebouw langer in bezit van de gemeente dan waar in de begroting rekening mee gehouden is. Er is in de onderhoudsvoorziening sinds 2017 geen budget meer voor het onderhoud van de kleedgebouw Wenackers. Nu de gemeente langer verantwoordelijk blijft voor het onderhoud van de kleedaccommodatie, moet het kleedgebouw opgenomen worden in de onderhoudsvoorziening doormiddel van een jaarlijkse dotatie van € 25.000. Dit betreft een structurele bijstelling van de begroting.

Hoofdstuk 6 || Sociaal domein *Dichterbij de inwoner*

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

De raad heeft met het vaststellen van de begroting 2018 het kader voor wat betreft het sociaal domein opnieuw bepaald. Dit kader stelt dat de kosten van het sociaal domein moeten passen binnen de beschikbare rijksmiddelen. Bij het opmaken van de jaarrekening 2017 is gebleken dat een tekort op het sociaal domein is ontstaan van € 1,5 mln. Ook voor 2018 verwachten wij een tekort, waarvan wij de omvang nog niet goed kunnen bepalen, omdat onduidelijk is of de trend van 2017 een structureel karakter heeft. In de monitor sociaal domein over het eerste kwartaal 2018 geven wij een analyse van het resultaat 2018 en inzicht in de ontwikkeling van kosten 2018.

Na het opstellen van het uitvoeringsprogramma van het college en de evaluatie van het sociaal domein zullen keuzes m.b.t. het sociaal domein worden voorgesteld. Op basis van het dan voorgestelde beleid wordt mogelijk de begroting aangepast. In lijn met de begroting 2016 en 2017 stellen wij voor om binnen de Argi een bedrag te reserveren om een eventueel tekort binnen het sociaal domein 2018 op te kunnen vangen. Wij stellen deze reservering op € 1,5 mln., namelijk het tekort van 2017.

In de Monitor Sociaal Domein (bijlage 2) over de eerste drie maanden van 2018 rapporteren we inhoudelijk en financieel over de ontwikkelingen in het Sociaal Domein, waarbij we onderscheid maken in de onderdelen Jeugd, Wmo en Participatie. Daarnaast geven we een overzicht en analyse van de meerjarenbudgetten op grond van de meicirculaire 2018.

Actualisatie exploitatie 2018

Actualisatie budgetten WMO en jeugd – In de meicirculaire 2018 zijn de budgetten voor WMO en Jeugd positief bijgesteld, hoofdzakelijk door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling voor 2018. Conform onze uitgangspunten wordt deze bijstelling budgettair neutraal verwerkt.

Kosten huisvesting AMV-ers die 18 jaar worden – Sinds vorig jaar is de gemeente verantwoordelijk voor de huisvesting van alleenstaande minderjarige vergunninghouders (AMV) die 18 jaar worden. Tot hun 18^e jaar verblijven zij in de opvang onder begeleiding van stichting Jade, in een pand in Eelde. Het lukt niet om precies in de maand dat iemand 18 jaar wordt ook passende huisvesting te realiseren, waardoor de jongeren langer in de opvang verblijven. Stichting Jade maakt dan kosten die ze niet meer vergoed krijgen en verhaalt deze kosten op de gemeente. Geschat wordt dat het om € 15.000 per jaar gaat. Er staan geen inkomsten tegenover.

Kosten maatschappelijke begeleiding nieuwkomers – Vluchtelingenwerk verzorgt de maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers, die in onze gemeente worden gehuisvest. De maatschappelijke begeleiding helpt bij het wegwijs maken in de gemeente en bij vele praktische zaken waar mensen in het begin tegen aanlopen. De begroting is gebaseerd op 8 begeleidingstrajecten. Nu de taakstelling voor het gehele jaar bekend is, is dit niet voldoende. Verwacht wordt dat er 20 trajecten nodig zijn à € 1.500. Er is dan een extra budget nodig van € 18.000.

Transformatieplan Sociaal Domein - In het kader van het transformatieplan zijn er een aantal subsidies die in 2018 doorlopen. Hiervoor zijn in 2016 en 2017 verplichtingen aangegaan, in de verwachting dat er in 2018 voldoende ruimte in de budgetten Sociaal Domein (hoofdstuk 6 van de begroting) zou zijn om deze kosten te dragen, in totaal € 62.400. In de monitor sociaal domein die opgenomen is in deze voorjaarsbrief wordt hier verder op in gegaan.

Hoofdstuk 7 || Volksgezondheid en milieu Duurzame oplossingen voor toekomstige generaties

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

AED's – Er is landelijk en lokaal in de gemeente Tynaarlo toenemende aandacht voor AED's. Vanuit de GGD wordt (in opdracht van de gemeenten) een witte vlekkenplan AED's opgesteld voor Drenthe. Dit is gekoppeld aan een landelijke campagne. Hieruit volgt naar verwachting in 2019 een advies en begroting.

Aanbesteding afvalverwerker – De aanbestedingsprocedure voor het contracteren van een nieuwe afvalverwerker loopt volgens planning. We verwachten de procedure eind juni af te kunnen ronden. In juli 2018 organiseren we een informatieavond voor de gemeenteraad voor het bepalen van de tarieven voor de reinigings- c.q. afvalstoffenheffing en diftar in 2019.

Begraven – In 2018 is geld beschikbaar voor het kunnen ruimen van de 200 graven, die de afgelopen jaren aan de gemeente zijn teruggegeven. Het ruimen van de graven verloopt volgens planning. We organiseren voor het bepalen van de tarieven voor het begraven een informatieavond. Tijdens deze informatieavond worden de vragen van de gemeenteraad die tijdens de afgelopen informatieavond zijn gesteld, beantwoord.

Duurzaamheid – Er wordt ingezet op continuering van de samenwerking met het Drentse Energie Loket. De provincie heeft het initiatief genomen om met gemeenten en waterschappen te komen tot een Regionale Energie en Klimaat Strategie (afgekort: REKS). Dit behelst het maken van nadere afspraken in regioverband over het realiseren van de energie opgave van Nederland (CO2 neutraal in 2050). De eerste bijeenkomst hierover heeft inmiddels plaatsgevonden.

Wandelbos Tynaarlo - Na de sanering van de NS-locatie heeft de NS in overleg met vereniging dorpsbelangen het terrein heringericht. Een deel van de nieuwe beplanting is niet goed aangeslagen en dood gegaan. Dit heeft te maken met de slecht waterdoorlatende ondergrond, die voor een deel bestaat uit tarragrond. Er hebben diverse gesprekken op uitvoerend niveau plaatsgevonden om afspraken te maken over de verbetering van de grond. Daarbij zijn dorpsbelangen Tynaarlo, NS-vastgoed, gemeente en de IJsvereniging aanwezig. Daarnaast is gestart met de uitvoering van de afspraken. De gemeente heeft eerst het terrein een keer gemaaid zodat dorpsbelangen de grond makkelijker kan loswoelen. Nadat de grond is losgewoeld wordt bekeken of dit het gewenste effect heeft. De verwachting is dat regenwater makkelijker in de bodem kan worden opgenomen en de waterhuishouding van het terrein verbeterd. Verder legt de IJsvereniging een onderhoudspad aan langs de schaatsvijver. Dit zal naar verwachting in het najaar plaatsvinden. Zowel de aanpak van het terrein als de aanleg van het onderhoudspad is afgestemd met de NS als grondeigenaar, Landschapsbeheer Drenthe die toezicht houdt op het beheer en de RUD optredend als bevoegd gezag voor de saneringslocatie. Als de ontwatering van het terrein is verbeterd wordt er naar herplant gekeken.

Actualisatie exploitatie 2018

Subsidie ICARE – Gemeenten zijn volgens de wet Publieke Gezondheid verantwoordelijk voor publieke gezondheidszorg, waaronder de jeugdgezondheidszorg. Voor de uitvoering van de JGZ 0-4 jaar voor 2018 heeft ICARE een subsidieverzoek ingediend. Dit verzoek bleek (uniform- en maatwerkdeel) ruim € 26.000 hoger te zijn dan wat de gemeente in haar begroting heeft staan. Hierover heeft de gemeente een ambtelijk overleg gehad met ICARE. De hogere kosten komen voort uit de index van ICARE en door het feit dat er meer kinderen zijn geboren. De taken in het uniforme deel zijn wettelijk verplicht. Daarom wordt nu voorgesteld het bedrag wat in de begroting staat nu beschikbaar te stellen zodat ICARE haar wettelijke taken kan blijven uitvoeren.

Bijdrage GGD - In de afgelopen jaren is de loon- en prijsontwikkeling opgevangen binnen de begroting van de GGD. Door de sterke stijging van de personeelslasten sinds 2016 door o.a. de nieuwe CAO en toegenomen werkgeverslasten is er een structureel tekort ontstaan binnen de begroting van de GGD van

€ 444.000. Om dit op te lossen worden de bijdragen aan de GGD voor 2018 verhoogd. Het aandeel van de gemeente Tynaarlo hierin bedraagt € 20.000.

Het overhevelen van het vaccinatieprogramma naar het gemeentefonds is met een jaar uitgesteld. Hierdoor ontstaat in 2018 een voordeel van € 21.000. Voor Veilig Thuis Drenthe is voor 2018 het bedrag uit 2017 overgenomen. De bijdrage voor 2018 valt echter € 59.000 hoger uit. Dit betekent een nadeel, dat structureel doorwerkt.

Bijdrage RUD – De acties die de RUD doorvoert om zaken op orde te krijgen zijn financieel vertaald. Dit betekent voor 2018 dat Tynaarlo afgerond € 50.000 extra moet bijdragen.

Riolering – De rioleringsheffing laat een voordeel van € 85.000 zien, onder meer door meer afvoer van afvalwater (waterverbruik) door de grootverbruikers (meer dan 350m³). Dit voordeel wordt toegevoegd aan de voorziening, omdat het taakveld riolering geen voordelig dan wel nadelig saldo mag vertonen. Dit is een kostendekkend taakveld.

Hoofdstuk 8 || Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing *Goede ruimtelijke ordening en volkshuisvesting op financieel verantwoorde wijze*

Ontwikkelingen en voortgang activiteiten

Implementatie Omgevingswet – We bereiden ons voor op de komst van de Omgevingswet. Deze wet, die naar verwachting in 2021 in werking treedt, bundelt alle regels op het gebied van RO, bouwen, milieu, water, bodem en lucht, veiligheid, gezondheid en infrastructuur. Deze transitie is een grote en complexe operatie.

De invoering van de Omgevingswet pakken we dan ook projectmatig op. In september 2017 is een procesplan opgesteld en is een projectleider aangesteld om het traject te begeleiden en is een multidisciplinaire werkgroep geformeerd. is. De werkgroep onderzoekt hoe de organisatie zich kan voorbereiden op onderwerpen zoals ICT, werkprocessen, VTH-taken en kijkt ook naar cultuuraspecten die de Omgevingswet met zich meebrengt. We werken we in SDA-N-verband samen en stemmen verder af in VDG-verband. De VDG-werkgroep bestaat onder meer uit provincie, waterschap, RUD en Veiligheidsregio. We volgen samen de ontwikkelingen op dit terrein, maar gaan ook na welke activiteiten we samen kunnen uitdenken en voorbereiden.

Omgevingsvisie – Met de komst van de Omgevingswet moet de gemeente een omgevingsvisie opstellen. Dit doen we samen met inwoners en organisaties en kijken we naar actuele ontwikkelingen in de samenleving. We willen werken vanuit een actuele toekomstvisie. In de voorgaande bestuursperiode is een startdocument en een participatieplan voor de omgevingsvisie opgesteld. In die periode is een raads werkgroep ingesteld die meegenomen is bij de voorbereiding van deze documenten. De raads werkgroep wordt gecontinueerd. Na besluitvorming over startdocument en participatieplan door college en raad kan het participatietraject met inwoners en organisaties starten. Na besluitvorming over deze documenten door college en raad kan het participatietraject met inwoners en organisaties starten. Aandachtspunt is de afstemming tussen dit participatietraject en het traject om te komen tot een raadsprogramma.

Centrumgebied Zuidlaren (incl. PBH-complex) – Wij gaan de komende periode verder vorm en inhoud geven aan de uitkomsten van het draagvlakonderzoek en de adviezen van het onderzoeksbureau om keuzes te kunnen maken omtrent de centrumontwikkeling. De verdere planuitwerking zal participatief, met onder andere een rol voor de klankbordgroep Zuidlaren plaatsvinden.

Centrumplan Eelde – De herstructurering van de openbare ruimte wordt in 2018 afgerond. De procedure van planrealisatie door Vastgoud van een woningbouwprogramma (appartementen) op de locatie voorzijde Hoofdweg 67 (vm. garage Koops) is gestart. De ontwikkelaar heeft inmiddels een tweetal informatieavonden gehouden.

Grondpositie Vries Zuid – Naar aanleiding van een aangenomen motie van uw raad wordt onderzoek gedaan naar mogelijke kansen, doelgroepen en woning typologieën en prijscategorieën. Voor een

eventuele ontwikkeling aan de zuidzijde van Vries wordt uitgegaan van een vraag gestuurd woningbouwprogramma. Tevens is in voornoemde motie een beleidsmatige wens tot realisatie van sociale woningbouw in Vries aangegeven. Omdat in het verleden is gebleken dat de sociale woningvoorraad in Vries op de langere termijn kwantitatief voldoende is, laten wij tevens onderzoeken of het mogelijk is om eventuele nieuwbouw van sociale woningen kan worden opgepakt in samenhang met de kwalitatieve opgave (verduurzaming, levensloopbestendigheid) die hier ligt. Naar het zich nu laat aanzien zijn de resultaten van dit onderzoek in het eerste halfjaar van 2018 bekend. Na afronding van het onderzoek kan worden aangevangen met het opstellen van een startnotitie voor deze ontwikkeling. Aan de hand hiervan kunnen door uw raad de gewenste uitgangspunten voor eventuele gebiedsontwikkeling worden vastgelegd. Tevens zal hiervoor een ontwikkelkrediet beschikbaar moeten worden gesteld. Hiervoor zal een voorstel aan uw raad worden voorgelegd, wanneer dit gaat spelen.

Initiatieven vanuit de markt – Doordat de markt aantrekt zien we dat voor locaties, in eigendom van derden, waarvan de ontwikkeling lange tijd heeft stilgelegen, initiatieven worden ontplooid. Dit geldt voor bijvoorbeeld Hotel De Braak in Paterswolde, de voormalige gereformeerde kerk in Vries en het Noorder Sanatorium. De verwachting is dat initiatiefnemers de komende maanden hiervoor met verdere plannen komen.

Voor wat betreft de Initiatieven voor “open plekken” hebben wij, mede naar aanleiding van de bespreking in uw raad in maart van dit jaar, besloten om de verdere uitwerking hiervan te betrekken bij het opstellen van de Omgevingsvisie.

Actualisatie bestemmingsplannen - Alle bestemmingsplannen zijn geactualiseerd, op het bestemmingsplan gebied Eelde – Paterswolde na. Actualisatie heeft merendeels plaatsgevonden via vastgestelde beheerverordeningen.

Onze planning is er opgericht om de , op basis van zienswijzen én de uitkomsten van de eerdere bespreking in uw raad, aangepaste beheerverordening Eelde – Paterswolde, voor de zomer aan uw raad ter vaststelling aan te bieden.

Grondexploitaties - Zoals in de Jaarrekening aangegeven hebben wij op basis van een In maart 2018 opgelegde verplichting van de Commissie BBV met terugwerkende kracht de PoC-methode toegepast over de grondexploitaties in het boekjaar 2017. Toepassing van deze methode gaat over het verplicht tussentijds nemen van winsten van uit het realisatie principe, maar wel met in achtneming van het voorzichtigheidsprincipe.. Over hoe de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd en toegepast dient te worden bestaat nog wel enige onduidelijkheid, terwijl ook een verdiepingsslag moet worden gemaakt omtrent projectgebonden risico's .

Wij verwachten dat in een in het najaar van 2018 te publiceren actualisatie van de Notitie Grondexploitatie van de Commissie BBV meer duidelijkheid komt over hoe de risico's uit te splitsen.

Intussen gaan we lopende het jaar aan de slag om de totale risico's in kaart te brengen en te verfijnen naar project gerelateerde en macro economische risico's. Wij verwachten aan het eind van dit jaar de volledige uitgewerkte PoC methode toe te kunnen passen op onze grondexploitaties.

Vervallen (aard)gasaansluitplicht - Per 1 juli aanstaande treedt wetgeving in werking dat de aansluitverplichting voor (aard)gas bij nieuwbouw vervalt. Alleen wanneer aansluiting op het gastransportnet om zwaarwegende redenen van algemeen belang noodzakelijk is kan daar door ons college van worden afgeweken door een gebied aan te wijzen waar de gasaansluitplicht wel blijft gelden. De uitwerking door de wetgever van afwijkingsgronden heeft nog niet plaatsgevonden. Wel is als voorbeeld genoemd de situatie dat het elektriciteitsnetwerk de zwaardere belasting niet aan kan.

In eerste aanleg lijken dergelijke zwaarwegende redenen in onze gemeente niet te spelen. Het versneld invoeren van deze wetgeving levert een bijdrage aan de noodzakelijke verduurzaming.

Wel vraagt deze maatregel in eerste instantie om extra investeringen in de bouw en leidt dit tot een stijging van de bouwkosten. Het effect hiervan op de uitgifte(prijzen) binnen de gemeente als ook de bouwkosten van gemeentelijk vastgoed en de scholenbouw (o.a. uitvoering Accommodatiebeleid) is nu nog niet inzichtelijk.

Actualisatie exploitatie 2018

Planschadevergoeding - In 2017 is een procedure in verband met een ingediende planschadevergoeding afgerond waarbij geadviseerd wordt om een schadevergoeding toe te kennen van € 23.000 inclusief wettelijke rente. Rijkswaterstaat vergoedt het bedrag van de planschadevergoeding en de wettelijke rente aan het gemeente, maar de gemeente moet het bedrag wel voorschieten. Daarom worden in deze voorjaarsbrief zowel de baten- als de lastenkant met € 23.000 verhoogd.

Kredieten

Werkwijze

Met ingang van de begroting 2017 nemen wij jaarlijks in de begroting een investeringsplanning op en worden met het vaststellen van de begroting gelijktijdig de kredieten voor de investeringen in het begrotingsjaar vastgesteld. Op grond van artikel 7 van de financiële verordening dienen (investerings)kredieten door de gemeenteraad te worden vastgesteld. Dit omdat hiermee een meerjarig beslag op de begroting wordt gelegd in de vorm van kapitaallasten. In de voor- en najaarsbrief worden aanpassingen van deze investeringsplanning voorgesteld. Wij beperken ons in deze voorjaarsbrief tot het doen van noodzakelijke aanpassingen van de investeringsplanning. De voorgestelde aanpassingen van de investeringsplanning passen binnen het staande beleid en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten drukken op reeds binnen de begroting beschikbare budgetten, met uitzondering van de kapitaallasten voor het accommodatiebeleid. Deze aanpassingen van de kredieten voor Het Oelebred, school en gymzaal Tynaarlo en normbedragen huisvesting accommodatiebeleid zijn onontkoombaar en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten komen ten laste van de Argi dan wel het begrotingsresultaat.

Samenvoegen van bestaande kredieten

Economische kredieten voor de bouw van gymzaal Tynaarlo en Sporthallen Groote Veen.

In het kader van het accommodatiebeleid zijn kredieten beschikbaar gesteld voor de bouw van de gymzaal in Tynaarlo en de sporthallen in Groote Veen. In 2016 is in het kader vanuit de duurzaamheidsvisie extra kredieten beschikbaar gesteld om de gebouwen energie neutraal te maken. Deze kredieten zijn apart opgenomen in de begroting. In de praktijk blijkt het niet mogelijk om kosten voor duurzaamheid op deze wijze te specificeren, daarom wordt nu voorgesteld om de kredieten van nieuwbouw en duurzaamheid per gebouw samen te voegen. Voor de gymzaal Tynaarlo is een krediet van € 688.220 voor nieuwbouw beschikbaar en € 105.000 voor duurzaamheid. Voor de Sporthallen Groote Veen is € 5.430.625 voor nieuwbouw beschikbaar en € 815.000 voor duurzaamheid. De samenvoeging heeft geen financiële consequenties.

Aanpassingen in bestaande kredieten

Verhogen kredieten nieuwbouw gymzaal Tynaarlo en dubbele sporthal Groote Veen in verband met toegankelijkheidsmaatregelen

Vanaf 2016 is het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking van kracht. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de naleving van het VN-verdrag en de stapsgewijze verbetering gericht op inclusie. Momenteel wordt gewerkt aan een uitwerking van het beleidskader fysieke toegankelijkheid. Na de zomer wordt deze aan uw raad voorgelegd.

Op dit moment worden de gymzaal in Tynaarlo en de dubbele sporthal in Groote Veen gerealiseerd. Wij stellen voor om de uitvoeringskredieten voor deze beide projecten met € 100.000 te verhogen, zodat tijdens de bouw toegankelijkheidsmaatregelen direct kunnen worden meegenomen. Dit is goedkoper dan na realisatie alsnog aanpassingen te doen.

De kapitaallasten van de gymzaal in Tynaarlo worden gedekt uit een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve dient te worden opgehoogd met € 120.138 ten laste van de Argi ter dekking van de aanvullende kapitaallasten.

De aanvullende kapitaallasten van de dubbele sporthal in Groote Veen bedragen € 4.000. Deze lasten worden meegenomen als een bijstelling van het begrotingsresultaat vanaf 2019.

Uitvoering stedenbouwkundig ontwerp bij obs Het Oelebred in Tynaarlo in het kader van het Accommodatiebeleid

De raad heeft eind 2015 gelden beschikbaar gesteld voor nieuwbouw van de school inclusief een krediet voor infrawerken bij de school. Na de besluitvorming in de raad zijn door Stichting Baasis en de gemeente de plannen uitgewerkt. Hierbij is niet alleen gekeken naar de uiterlijke verschijningsvorm van de gebouwen maar ook hoe deze landschappelijk in gepast kon worden. Verder is de parkeerbehoefte uitgewerkt. Dit heeft geleid tot een planvoorstel met parkeerplaatsen op de hoek van de Achterweg en de Rozenstraat en het aanleggen van een 'karrepad' rondom het schoolterrein. Dit 'karrepad' vormt op natuurlijke wijze de scheidslijn tussen schoolterrein en de Es en is geschikt voor het maken van een 'dorpsommetje'.

Het toegekende infrabudget voor de nieuwbouw van de school is hiervoor niet toereikend. Daarom wordt nu voorgesteld het krediet te verhogen met € 106.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 138.595 ten laste van de Argi.

Palenfundering nieuwbouw school en gymzaal Tynaarlo in het kader van het Accommodatiebeleid

Uit grondonderzoeken (sondering) op de bouwkavel in Tynaarlo blijkt dat hier een palenfundering nodig is. Bij het vaststellen van de kredieten was dit niet te voorzien vanwege de bestaande bebouwing op de sonderingsplaatsen. Daarom wordt nu voorgesteld het krediet voor nieuwbouw gymzaal te verhogen met € 28.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 36.610 ten laste van de Argi.

Voor het onderwijs is voor de palenfundering wel een normbedrag beschikbaar gesteld. Dit normbedrag blijkt echter niet voldoende te zijn. Hierbij is het goed om op te merken dat bij het vaststellen van het accommodatiebeleid voor o.a. Tynaarlo de oude verordening nog van toepassing was waarin expliciet normbedragen voor paalfundering werden genoemd. In de nieuwe verordening is deze component niet meer expliciet benoemd en maakt het deel uit van het totale normbedrag. Daarom wordt nu voorgesteld het krediet voor nieuwbouw school Tynaarlo te verhogen met € 36.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 47.070 ten laste van de Argi.

Vervanging brug Zeegserloop

De brug over de Zeegserloop is vervangen. Op het resultaat mogen we trots zijn. De kosten zijn echter € 49.000 hoger uitgevallen dan geraamd. Tegenvallers zijn ontstaan doordat kabels en leidingen anders onder de brug lagen, dan op de tekening aangegeven en in de proefsleuven naar voren kwam. Het ontwerp en het palenplan moesten worden aangepast.

Wij stellen nu voor het krediet te verhogen met € 49.000. De hieruit voortvloeiende extra kapitaallasten van € 1.715 kunnen worden gedekt uit het budget dat op 8 december 2015 beschikbaar is gesteld (themaboekje beheer openbare ruimte) voor de kapitaallasten van de vervanging van kunstwerken.

Normbedragen huisvesting scholen aanpassen op basis prijspeil 2018

De normbedragen uit de VNG-modelverordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs worden jaarlijks aangepast aan de prijsontwikkeling. De gemeente Tynaarlo hanteert de in de modelverordening genoemde normbedragen. Het omzetten van de normbedragen naar prijspeil 2018 gebeurt door vermenigvuldiging met de prijsbijstellingsfactoren zoals door de VNG aangegeven.

De afgelopen jaren (behalve kleine positieve bijstelling in 2016) zijn de normbedragen flink gedaald. Voor 2018 is voor het eerst weer sprake van een grote positieve stijging van de normbedragen. De prijsindex voor de normbedragen voor uitbreiding, nieuwbouw etc. fors te noemen: + 8,56%. De index voor eerste inrichting meubilair/onderwijsleerpakket en klokuren gymnastiek is + 1,94%. In onderstaande tabel is een overzicht van de aanpassingen van de kredieten opgenomen.

School	Reeds beschikbaar		Nieuw krediet	Afschr termijn	Extra kapitaallast	Dekking
		Verhogen met				
bs Jong Laren						
(Ver)nieuwbouw	€ 1.114.300	€ 95.384	€ 1.209.685	40	€ 3.458	Begrotingsresultaat
Flexibele schil	€ 111.926	€ 9.581	€ 121.507	4	€ 9.940	ARGI
de Lichtkring						
(Ver)nieuwbouw	€ 839.906	€ 71.896	€ 911.802	40	€ 2.606	Begrotingsresultaat
Flexibele schil	€ 73.133	€ 6.260	€ 79.394	4	€ 6.495	ARGI
de Schuthoek						
(Ver)nieuwbouw	€ 747.352	€ 63.973	€ 811.325	40	€ 2.319	Begrotingsresultaat
De Tol						
(Ver)nieuwbouw	€ 1.338.607	€ 114.585	€ 1.453.192	40	€ 4.154	Begrotingsresultaat
Flexibele schil	€ 201.864	€ 17.280	€ 219.144	9	€ 18.576	ARGI
Schuilingsoord						
(Ver)nieuwbouw	€ 1.694.667	€ 145.064	€ 1.839.731	40	€ 5.259	Begrotingsresultaat
Flexibele schil	€ 273.103	€ 23.378	€ 296.480	6	€ 24.605	ARGI
de Zuidwester						
(Ver)nieuwbouw	€ 938.993	€ 80.378	€ 1.019.371	40	€ 2.914	Begrotingsresultaat
Flexibele schil	€ 86.490	€ 7.404	€ 93.894	5	€ 7.737	ARGI
het Stroomdal						
(Ver)nieuwbouw	€ 894.349	€ 76.556	€ 970.905	40	€ 2.775	Begrotingsresultaat
Flexibele schil	€ 91.833	€ 7.861	€ 99.694	4	€ 8.156	ARGI
Harens Lyceum						
(Ver)nieuwbouw	€ 3.053.028	€ 261.339	€ 3.314.367	40	€ 9.474	Begrotingsresultaat
Totaal						
(Ver)nieuwbouw		€ 909.175			€ 32.958	Begrotingsresultaat
flexibele schil		€ 71.763			€ 75.508	ARGI

Instellen nieuwe kredieten

Economisch krediet fietsenstalling gemeentehuis

Er is behoefte aan een overdekte fietsenstalling voor het gemeentehuis, waar ook oplaadpunten voor elektrische fietsen worden gerealiseerd. Het voorstel is om hiervoor een economisch krediet van € 35.000 beschikbaar te stellen met een afschrijvingstermijn van 20 jaar. De bijbehorende kapitaallasten van € 2.275 kunnen worden gedekt uit de bedrijfsvoeringsmiddelen.

Economisch krediet Nieuwe Akkers

Door de Stichting Eelder Woningbouw (SEW) en de gemeente is, in samenspraak met bewoners, vele jaren geleden een wijkvernieuwingsplan opgesteld voor de wijk Nieuwe Akkers. Dit plan behelst naast het groot onderhoud van de huurwoningen en het slopen en nieuwbouw van twee flatgebouwen, het opnieuw inrichten van de openbare ruimte in de wijk zowel boven (wegen en groen) als onder de grond (vervanging van riolering).

In 2011 en 2013 is de raad gevraagd gelden beschikbaar te stellen voor het wijkvernieuwingsplan Nieuwe Akkers. Omdat het een langjarig project betrof is in eerste aanleg alleen krediet aan gevraagd voor het bouwrijp maken en nog niet voor het woonrijp maken. Bij de start van het project Nieuwe Akkers werden dit type investeringen via maatschappelijke kredieten en bestemmingsreserves gedekt. Sinds de BBV wijziging uit 2016 worden investeringen zoals deze geactiveerd middels een economisch krediet. Daarom wordt nu voorgesteld om de bestaande bestemmingsreserve van € 164.000 een reservering binnen de ARCA van € 117.000, beide voor Nieuwe akkers, te laten vervallen.

Voor de afronding van het project Nieuw Akkers wordt voorgesteld om een economisch krediet beschikbaar te stellen van € 556.000 en de structurele kapitaallasten van € 19.460 ten laste te brengen van het budget Wegen.

Kredieten rioleringsprojecten

Op basis van de investeringsplanning 2018 – 2021 die in de begroting 2018 is opgenomen, zijn uitvoeringskredieten voor het vervangen van riolering in 2018 beschikbaar gesteld. Tevens is in die investeringsplanning inzicht gegeven in de vervangingsinvesteringen die in de jaren 2019 – 2021 zijn gepland. Deze vervangingsinvesteringen vinden hun oorsprong in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 – 2018.

In de investeringsplanning zijn alleen de benodigde bedragen opgenomen voor de daadwerkelijke uitvoering van de plannen. Er is geen rekening gehouden met de benodigde bedragen voor de voorbereiding van de opgenomen investeringen. In het verleden werden de voorbereidingskosten gedekt uit een maatschappelijk krediet, waardoor de kosten in één keer ten laste van de begroting werden gebracht. Door de wijzigingen van het Besluit Begroting en Verantwoording is het niet meer toegestaan deze kosten in één keer ten laste van de voorziening of budget wegen te brengen, maar moeten de kosten worden geactiveerd en afgeschreven.

Om het aantal kredieten te beperken stellen wij voor de beschikbaar gestelde kredieten voor een aantal rioleringsprojecten te verhogen in plaats van aparte economische kredieten voor de voorbereidingskosten in te stellen. Daarnaast stellen wij nu voor een aantal kredieten, die opgenomen waren in de jaarschijven 2019 – 2021, in 2018 beschikbaar te stellen. De reden hiervoor is dat wij in 2018 al willen starten met de voorbereidingen van de reeds voorgenomen rioleringsprojecten. Door het nu beschikbaar stellen van de reeds in de planning opgenomen uitvoeringskredieten, verhoogd met het bedrag dat benodigd is voor de voorbereiding, kunnen wij uitvoering geven aan de plannen.

De kredieten voor rioolvervanging kennen zowel een component riolering als een component wegen. De kapitaallasten die voortvloeien uit de verhoging van de economische kredieten, kunnen voor wat betreft het onderdeel riolering worden gedekt uit het budget voor riolering. In de doorrekening van het GRP is hier rekening mee gehouden. De kapitaallasten voor wat betreft het onderdeel wegen kunnen worden gedekt uit het budget wegen. Dit betreft het deel dat betrekking heeft op (regulier groot) onderhoud. Hiervoor is door de gemeenteraad op 8 december 2015, middels het vaststellen van het themaboekje Beheer en Onderhoud van de Openbare Ruimte, budget beschikbaar gesteld.

Wij stellen voor de onderstaande reeds beschikbaar gestelde economische kredieten voor de vervanging van riolering te verhogen met een bedrag voor de voorbereidingskosten:

	Reeds beschikbaar	Verhogen met	Nieuw krediet	Afschr termijn	Extra kapitaallast	Dekking
Westlaren fase 2 - onderdeel riolering	€ 762.000	€ 24.500	€ 786.500	50 jaar	€ 857	Riolering
Westlaren fase 2 - onderdeel wegconstructie	€ 178.100	€ 83.479	€ 261.579	50 jaar	€ 2.922	Wegen
Westerhorn/Brouwersteeg Eelde - onderdeel riolering	€ 858.000	€ 65.000	€ 923.000	50 jaar	€ 2.275	Riolering
Westerhorn/Brouwersteeg Eelde - onderdeel wegconstructie	€ 358.800	€ 15.000	€ 373.800	50 jaar	€ 525	Wegen
Oranjelaan Eelde - onderdeel riolering	€ 620.000	€ 35.000	€ 655.000	50 jaar	€ 1.225	Riolering
Oranjelaan Eelde - onderdeel wegconstructie	€ 126.204	€ 20.000	€ 146.204	50 jaar	€ 700	Wegen
RWA kazemeterrein Zuidlaren - onderdeel riolering	€ 130.000	€ 12.000	€ 142.000	50 jaar	€ 420	Riolering
	€ 3.033.104	€ 254.979	€ 3.288.083		€ 8.924	
Waarvan riolering	€ 2.370.000	€ 136.500	€ 2.506.500		€ 4.778	Riolering
Waarvan wegconstructies	€ 663.104	€ 118.479	€ 781.583		€ 4.147	Wegen

Daarnaast stellen we voor om onderstaande economische kredieten beschikbaar te stellen voor de voorbereiding en uitvoering van rioolvervangingen bijbehorende wegconstructies:

	Kosten uitvoering	Kosten voorbereiding	Gevraagd krediet	Afschr termijn	Kapitaallast	Dekking
Optimaliseren stelsel Spierveen	€ 65.000	€ 10.000	€ 75.000	50 jaar	€ 2.625	Riolering
Domineeskamp - onderdeel riolering	€ 267.000	€ 18.690	€ 285.690	50 jaar	€ 9.999	Riolering
Domineeskamp - onderdeel wegconstructie	€ 148.200	€ 10.374	€ 158.574	50 jaar	€ 5.550	Wegen
Leenakkersweg - onderdeel riolering	€ 950.000	€ 66.500	€ 1.016.500	50 jaar	€ 35.578	Riolering
Leenakkersweg - onderdeel wegconstructie	€ 165.272	€ 11.569	€ 176.841	50 jaar	€ 6.189	Wegen
Westlaren fase 3 - onderdeel riolering	€ 2.750.000	€ 192.500	€ 2.942.500	50 jaar	€ 102.988	Riolering
Westlaren fase 3 - onderdeel wegconstructie	€ 807.438	€ 56.521	€ 863.959	50 jaar	€ 30.239	Wegen
	€ 5.152.910	€ 366.154	€ 5.519.064		€ 193.167	
Waarvan riolering	€ 4.032.000	€ 287.690	€ 4.319.690		€ 151.189	Riolering
Waarvan wegconstructies	€ 1.120.910	€ 78.464	€ 1.199.374		€ 41.978	Wegen

Voorstel voor besluitvorming over de uitkomsten van deze rapportage

1. Kennis te nemen van de voortgang van de activiteiten, doelen en ontwikkelingen per hoofdstuk per 1 mei 2018;
2. Het incidentele nadeel 2018 van € 66.000 te onttrekken aan de Algemene Reserve Grote Investerings (Argi);
3. Het structurele nadeel van € 150.000 vanaf 2019 op te nemen in de meerjarenbegroting;
4. Binnen de Argi een bedrag van € 1,5 mln. te reserveren, voor het opvangen van een eventueel tekort op het sociaal domein in 2018;
5. In te stemmen met het samenvoegen van de volgende kredieten:
 - a. de nieuwbouw- en duurzaamheidskredieten voor de bouw van gymzaal Tynaarlo;
 - b. de nieuwbouw- en duurzaamheidskredieten voor de bouw van Sporthallen Groote Veen;
6. In te stemmen met de aanpassingen van de volgende kredieten en dekking/toevoeging:
 - a. Ophogen van het economisch krediet voor de bouw van de gymzaal in Tynaarlo met € 100.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 120.138 ten laste van de Argi.
 - b. Ophogen van het economisch krediet voor de bouw van de dubbele sporthal in Groote Veen met € 100.000 en de bijbehorende extra kapitaallasten van € 4.000 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat.
 - c. Ophogen van het economische krediet voor infrastructuur OBS Oelebred met € 106.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 138.595 ten laste van de Argi.
 - d. Ophogen van het economische krediet gymzaal Tynaarlo met € 28.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 36.610 ten laste van de Argi
 - e. Ophogen van het economische krediet nieuwbouw OBS Oelebred met € 36.000 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 47.070 ten laste van de Argi.
 - f. Ophogen economisch krediet brug Zeegserloopje met € 49.000 en de structurele kapitaallast van € 1.715 te dekken uit het budget kapitaallasten vervanging kunstwerken.
 - g. Ophogen van de beschikbare kredieten voor de (ver)nieuwbouw van scholen binnen het accommodatiebeleid Zuidlaren conform VNG prijspeil 2018 met € 909.175 en de bijbehorende structurele kapitaallasten van € 32.958 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat
 - h. Ophogen van de beschikbare kredieten voor de bouw van flexibele schil van scholen binnen het accommodatiebeleid Zuidlaren conform VNG prijspeil 2018 met € 71.763 en gelijktijdig de bestaande bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten te verhogen met € 75.508 ten laste van de Argi.
7. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een economisch krediet van € 35.000 voor het realiseren van een fietsenstalling voor het gemeentehuis en de bijbehorende structurele lasten van € 2.275 te dekken binnen de bedrijfsvoering middelen.
8. In te stemmen met
 - a. Het opheffen van de bestemmingsreserve Nieuwe Akkers en het restant van € 164.000 toe te voegen aan de ARG1;
 - b. Het laten vervallen van de reservering binnen de ARCA van € 117.000 voor Nieuwe Akkers;
 - c. Het beschikbaar stellen van een economisch krediet van € 556.000 voor het woonrijp maken van Nieuwe Akkers en de structurele kapitaallasten van € 19.460 ten laste te brengen van het budget Wegen;
9. In te stemmen met het ophogen van reeds beschikbaar gestelde economische kredieten voor de vervanging van riolering en de bijbehorende wegconstructies en de hieruit voortvloeiende extra kapitaallasten van € 8.924 voor € 4.778 te dekken uit de beschikbare middelen binnen riolering en voor € 4.147 te dekken uit de beschikbare middelen binnen wegen;
10. In te stemmen met het beschikbaar stellen van economische kredieten voor de vervanging van riolering en de bijbehorende wegconstructies van in totaal € 5.519.064 en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 193.167 voor € 151.189 te dekken uit de hiervoor beschikbare middelen binnen riolering en voor € 41.978 te dekken uit de beschikbare middelen binnen wegen.

Wij vertrouwen erop u met deze brief op hoofdlijnen op een korte en bondige manier te hebben geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen en noodzakelijke bijstellingen en leggen deze voor besluitvorming aan de gemeenteraad voor. De vergadering waarin deze tussenrapportage wordt behandeld staat gepland op 10 juli 2018.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

mr. J. Th. van Nieukerken
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Bijlagen:

1. Bijstellingen begroting 2018
2. Monitor sociaal domein

Bijlage 1: Bijstellingen begroting 2018

+ is voordeel, - is nadeel, afgerond op 1.000 euro								
Omschrijving	2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning								
Formatie-uitbreiding college B&W	-50.000		-50.000		-50.000		-50.000	
Dotatie voorziening wachtgeld oud-bestuurders	-544.000							
Ontvangen uitkering pensioenverzekering oud-wethouder		351.000						
Kapitaallasten	19.875							
Totaal taakveld bestuur	-574.125	351.000	-50.000	0	-50.000	0	-50.000	0
Kapitaallasten	5.175							
Verkiezingen	-11.000							
Totaal burgerzaken	-5.825							
Verkoop grond Noordma gebied		275.000						
Totaal taakveld beheer overige gebouwen en gronden	0	275.000	0	0	0	0	0	0
Rente	-263.000							
Rente grondbedrijf	131.000							
Dividend BNG		60.000						
Dividend Enexis		-26.000						
Actualisatie financieringsbehoefte	274.000							
Totaal taakveld treasury	142.000	34.000	0	0	0	0	0	0
Meicirculaire 2018 - algemene uitkering		563.000						
DU schulden en armoede	-36.670	36.670						
DU referendum		11.000						
Aanpassen budgetten WMO meicirculaire		78.290						
Aanpassen budgetten jeugdzorg meicirculaire		179.445						
Aanpassen budgetten meicirculaire AWBZ naar WMO		109.910						
Totaal taakveld algemene uitkering en overige uitkeringen	-36.670	978.315						
Dotatie reservering pensioenen oud-bestuurders	-351.425							
Dotatie verkoop grond Noordma gebied	-275.000							
Kapitaallasten	-44.964	-241.336						
Totaal taakveld mutaties reserves	-671.389	-241.336	0	0	0	0	0	0
OZB woningen		50.000						
Totaal OZB woningen		50.000						
OZB niet woningen		-53.000						
Totaal OZB niet woningen		-53.000						
Totaal hoofdstuk 0	-1.146.008	1.393.979	-50.000	0	-50.000	0	-50.000	0
Hoofdstuk 1 Veiligheid								
verhoging bijdrage VRD	-29.000							
WAS Paal	-11.000							
Totaal taakveld crisisbeheersing en brandweer	-40.000	0	0	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	-1.179							
Totaal taakveld Openbare orde en veiligheid	-1.179							
Totaal hoofdstuk 1	-41.179	0	0	0	0	0	0	0
Hoofdstuk 2 Verkeer en vervoer								
Leges en overige rechten		50.000						
Gronddepot locatie Tynaarlo	-42.000							
Pachten verkeer		-430		-430		-430		-430
Kapitaallasten	83.162							
Totaal taakveld Verkeer, wegen en water	41.162	49.570	0	-430	0	-430	0	-430
Totaal hoofdstuk 2	41.162	49.570	0	-430	0	-430	0	-430
Hoofdstuk 3 Economie								
Kapitaallasten	4.026							
Totaal Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	4.026							
Totaal hoofdstuk 3	4.026	0	0	0	0	0	0	0
Hoofdstuk 4 Onderwijs								
Onderzoek Passend Onderwijs	-11.000							
Openbaar basisonderwijs	-11.000	0	0	0	0	0	0	0
onderwijshuisvesting	-30.000							
Kapitaallasten	218.386							
Totaal taakveld onderwijshuisvesting	188.386	0	0	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk 4	177.386	0	0	0	0	0	0	0
Dotatie onderhoudsvoorziening gebouwen FC Zuidlaren	-25.000		-25.000		-25.000		-25.000	
Kapitaallasten	21.689							
Totaal taakveld sportaccommodaties	-3.312	0	-25.000	0	-25.000	0	-25.000	0
Kapitaallasten	21.758							
Totaal taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie	21.758							
Totaal hoofdstuk 5	18.446	0	-25.000	0	-25.000	0	-25.000	0

Omschrijving	2018		2019		2020		2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
<i>Hoofdstuk 6 Sociaal domein</i>								
Verhoging bijdrage Veilig Thuis Drenthe	-60.000		-59.355		-59.355		-59.355	
huisvesting AMV-ers	-15.000		-15.000		-15.000		-15.000	
maatschappelijke begeleiding nieuwkomers	-18.000							
Transformatieplan	-63.000							
Actualisatie budgetten WMO en Jeugd	-144.000							
Totaal taakveld samenkracht en burgerparticipatie	-300.000	0	-74.355	0	-74.355	0	-74.355	0
Actualisatie budgetten WMO en Jeugd	-85.000							
Totaal taakveld wijkteams	-85.000	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie budgetten WMO en Jeugd	-40.000							
Aanpassen budgetten WMO meicirculaire	-78.290							
Totaal taakveld maatwerkvoorzieningen	-118.290	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie budgetten WMO en Jeugd	-129.000							
Aanpassen budgetten jeugdzorg meicirculaire	-179.445							
Aanpassen budgetten meicirculaire AWBZ naar WMO	-109.910							
Totaal taakveld maatwerkdienst	-418.355	0	0	0	0	0	0	0
Actualisatie budgetten WMO en Jeugd	398.000							
Totaal taakveld geescaleerde zorg 18+	398.000	0	0	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk 6	-523.645	0	-74.355	0	-74.355	0	-74.355	0
<i>Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu</i>								
Subsidie Icare 0-4 Jarigen	-26.000							
Verhoging GGD bijdrage	-20.000							
Uitstellen vaccinatieprogramma	21.000							
Totaal taakveld volksgezondheid	-25.000	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage RUD	-50.000							
Totaal taakveld milieubeheer	-50.000	0						
Rioolheffing		85.000						
Kapitaallasten	221.702							
Voorziening riolering	-306.702							
Totaal taakveld riolering	-85.000	85.000	0	0	0	0	0	0
Kapitaallasten	11.314							
Begraafplaatsen en crematoria	11.314							
Totaal hoofdstuk 7	-148.686	85.000	0	0	0	0	0	0
<i>Hoofdstuk 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>								
planschadevergoeding	-23.000	23.000						
Kapitaallasten	23.172							
Totaal taakveld ruimtelijke ordening	172	23.000	0	0	0	0	0	0
Totaal hoofdstuk 8	172	23.000	0	0	0	0	0	0
Totaal	-1.618.326	1.551.549	-149.355	-430	-149.355	-430	-149.355	-430
Saldo/resultaat voorjaarsbrief	-66.777		-149.785		-149.785		-149.785	

Monitor Sociaal Domein

Voorjaarsbrief 2018

Inleiding

In deze Monitor Sociaal Domein over de eerste drie maanden van 2018 rapporteren we inhoudelijk en financieel over de ontwikkelingen in het Sociaal Domein, waarbij we onderscheid maken in de Jeugd, Wmo en Participatie. Daarnaast geven we een overzicht en analyse van de budgetten voor 2018 op grond van de meicirculaire 2018.

Het is de bedoeling dat de verantwoordingsinformatie in deze monitor in de toekomst in de reguliere P&C cyclus opgenomen wordt. De monitor zal in de toekomst toegroeien naar een meer strategisch document met meer strategische en beleidsinformatie.

Inhoudelijke voortgang

In dit hoofdstuk behandelen we de inhoudelijke voortgang met betrekking tot de Toegang (sociale teams en expertiseteam jeugd) en de voortgang in beleid ten aanzien van jeugdhulp. Hierbij geven we een analyse van het tekort dat in 2017 is ontstaan in het jeugdhulpbudget. Daarnaast belichten we ontwikkelingen in Wmo, armoede en schuldhulpverlening en Participatiewet.

2.1 Toegang

Doorontwikkeling Toegang

Na externe adviezen over de doorontwikkeling van ons Toegangsmodel (sociale teams, toegangsteam jeugd), en een interne evaluatie hebben we in 2017 het voorlopig besluit genomen de dienstverlening in het sociaal domein de komende twee jaar verder te ontwikkelen binnen de huidige netwerkorganisatie. Deze periode benutten we om de opdracht, reikwijdte en expertise van de Toegang Tynaarlo nader te definiëren en in 2019 te besluiten op basis van onze organisatievisie Koers welke functies in gemeentedienst worden georganiseerd en welke daarbuiten worden belegd.

Sociale teams in de dorpen

2018 staat in het teken van voortbouwen op wat goed gaat. De thema's die we de afgelopen en komende maanden centraal stellen om verder in te ontwikkelen zijn regievoering, zelfregie en klantgerichtheid. Klachten omarmen we als waardevolle feedback. Daarbij kijken we in brede setting hoe we samen de dienstverlening kunnen verbeteren en vragen we de inwoner daarin mee te denken. Het platform "Mijn Buurtje" zal binnenkort worden gelanceerd op vraag van inwoners uit Zuidlaren en de Groeve. 'Mijn Buurtje' kan gebruikt gaan worden als buurtbewonersplatform en tevens als sociale kaart gaan dienen voor alle inwoners. Daarmee worden alle activiteiten en voorzieningen die de inwoners en de dorpen te bieden hebben in kaart gebracht. Een pilot vroeg signalering armoede is in voorbereiding bij sociaal teamleden. Daar zal eerst op kleine schaal ervaring mee worden opgedaan. Waar succesvol zal dit verder worden uitgebreid.

Expertiseteam jeugd

In 2018 gaan wij verder met de doorontwikkeling van het Expertise team Jeugd.

Inhoudelijk (door)ontwikkelen van onze visie en werkprocessen:

Het doel is onder andere om de inhoudelijke lijn van werk eenduidiger te maken en de richtlijnen jeugdhulp te implementeren. In het team hebben collega's zich als aandachtsfunctionarissen verdeeld over thema's die aandacht of ontwikkeling vragen. Het doel is dat de collega's zich extra verdiepen en bekwaren in deze thema's en vraagbaken voor collega's kunnen zijn op dat specifieke aandachtsgebied. Op deze manier bevorderen we de professionalisering en het eigenaarschap van de teamleden en de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners.

Meldcode kindermishandeling:

Vanaf 2019 moet er een vernieuwde meldcode Kindermishandeling gehanteerd worden. In 2018 beschrijven en implementeren we deze in het expertiseteam jeugd en bieden we ondersteuning aan alle interne en externe partners die ook aan deze wettelijke verplichting moeten voldoen. Vanaf de zomer van 2018 wordt door de Veilig Thuis-organisaties geoefend met de nieuwe meldcode.

Pilot huisartsen in Vries:

In mei 2017 zijn twee casemanagers van het expertise team jeugd gestart met werken bij de huisartspraktijken in Vries. Zij werken in de te ontwikkelen functie van praktijkondersteuners op het gebied van jeugdhulp en jeugdzorg (POH-jeugd)

Zij spreken jeugdigen en hun ouders op verwijzing van de huisarts. Zij voeren korte hulpverleningstrajecten uit en zo nodig verwijzen ze naar jeugdhulpaanbieders.

Het doel is zo vroeg mogelijk vragen van ouders en jeugdigen te kunnen beantwoorden via de 'vindplaats' huisarts. In de eerste helft van 2018 wordt de pilot geëvalueerd, en komen met een voorstel voor het vervolg.

(v)Echtscheidingsproblematiek: In samenwerking met Yorneo bewamen we ons in de behandeling van casuïstiek waar (v)echtscheiding oorzaak is van de problemen die ouders en jeugdigen ervaren.

2.2 Clientervaring en klachten

Clientervaringsonderzoek (CEO) Wmo

In maart 2018 hebben ruim 900 Wmo cliënten een vragenlijst ontvangen met het verzoek om mee te doen aan het cliëntervaringsonderzoek. In totaal zijn er 278 vragenlijsten ingevuld. Op dit moment is de uitkomst van het onderzoek nog niet bekend.

Gemeenten zijn verplicht om jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek Wmo uit te voeren met daarin tien vragen die van tevoren vastgesteld zijn. Tynaarlo werkt samen met de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe en Meppel. In deze gemeenten wordt met dezelfde vragenlijsten gewerkt, waardoor we kunnen kijken of er onderling grote verschillen zijn in de ervaringen van onze cliënten.

Cliëntervaringsonderzoek Jeugd

Er is een voorstel in voorbereiding om de cliëntervaring in jeugdhulp en op termijn wellicht de Wmo op andere wijze te gaan meten. De bedoeling is om te komen tot een meer directe meting na afloop van het contact met de toegang. We ontwikkelen dit in NMD-verband.

Klachten

In het eerste kwartaal van 2018 zijn er twee klachten ingediend (in het laatste kwartaal van 2017 waren het er drie). Eén ervan betrof de communicatie en de procedure rondom de verstrekking van een voorziening in het kader van de WMO. De klacht was gegrond en heeft geleid tot een verbetering in de procedure.

Een andere klacht had betrekking op de communicatie bij een zorgmelding. Na telefonisch contact en uitleg over de gang van zaken bij een zorgmelding is de klacht naar tevredenheid afgehandeld.

Bezwaar en beroep

Afgehandelde zaken:

Bezwaar: 1 GPK: bezwaar ingetrokken na (telefonisch) overleg en daaropvolgend een brief.

Beroep: Wmo: beroep was aangehouden. Vervolgens overleed de belanghebbende.

Lopende zaken:

Hoger beroep: 1 Jeugdzaak (wacht op zitting); 1 Wmo-zaak (wacht op zitting)

Bezwaar: 1 Wmo-zaak (stamt uit 2015)

2.3 Transformatieplan Sociaal domein

In 2016 hebben we het Transformatieplan Sociaal Domein vastgesteld. Op basis van de ervaringen van 2015 hebben we een aantal prioriteiten benoemd voor 2016 en 2017. Was 2016 vooral het jaar voor het treffen van voorbereidingen treffen en initiatieven aanjagen, 2017 is het jaar waarin veel initiatieven, pilots en acties in samenwerking met inwoners(initiatieven) en organisaties daadwerkelijk gestalte hebben gekregen, op de volgende 5 speerpunten:

1) Preventie, 2) participatie en ontplooiing, 3) samenhang in de samenleving en oog voor elkaar, 4) een goed vangnet, 5) monitoring.

In de notitie Evaluatie en Toekomst Sociaal Domein zijn de resultaten van twee jaar Transformatieplan verwerkt.

In het kader van het Transformatieplan is er een aantal subsidies die in 2018 doorlopen. Hiervoor zijn in 2016 en 2017 verplichtingen aangegaan, in de verwachting dat er in 2018 voldoende ruimte in de budgetten Sociaal Domein (hoofdstuk 6 van de begroting) zou zijn om deze kosten te dragen. Deze kosten nemen we mee in het totaal te verwachten resultaat voor 2018.

Het gaat om de volgende kostenposten:

Onderdeel	Doel		Kosten €	Looptijd
Plaats de wereld	Preventie, participatie		39.200	1 november 2018
Odensehuis	Algemene voorziening dementie		8.000	2018 en 2019
Sport maakt actief	Participatie (mensen met afstand tot arbeidsmarkt)		6.700	2019
Koffieochtend De Groeve en Vries	Inwonersinitiatief, samenhang in samenleving, participatie		4.000	Tot opzegging
Actualiseren Eiffel Dashboard Sociaal Domein			3.500	Tot opzegging
Totaal			61.400	

Doordat er naar verwachting een tekort ontstaat in het budget van het sociaal domein, is er op dit moment geen financiële ruimte voor nieuwe activiteiten in het kader van de Transformatie Sociaal Domein.

2.4 Contractering Jeugdhulp en Wmo - Resultaatgericht werken

De 5 NMD gemeenten zijn het tweede jaar van het Resultaat Gericht Indiceren ingegaan en 2018 staat in het teken van doorontwikkeling en evaluatie.

Doorontwikkeling vindt plaats op de volgende deelgebieden:

- Resultatenmatrix
- Proces uitlijnen en betere samenwerking met beleid en toegang
- Contractmanagement is financieel in control zijn en geeft inhoudelijk vorm aan kwartaal gesprekken met de "Top 40" aanbieders.

De huidige wijze van resultaatgericht werken/ contracteren van jeugdhulp en Wmo wordt geëvalueerd; de uitkomsten zijn in september 2018 gereed. Deze uitkomsten worden meegenomen naar de nieuwe aanbesteding voor 2020 en leiden zo mogelijk tot verbetering van de werkwijze in de tussengelegen periode.

Momenteel vindt er een aanbesteding voor dyslexie plaats. Per 1 januari 2019 gaat deze in. De eerste marktconsultatie heeft reeds plaatsgevonden.

2.5 Wmo

Een aantal preventieve en licht curatieve taken worden in het sociaal domein door de buurtsportcoaches worden opgepakt. Zij werken nauw samen met de sociale teams. Samen met partners uit onderwijs, zorg, welzijn en sport werken zij aan integratie en participatie binnen projecten als:

- POD Sport (jeugdzorg)
- Sport Maakt Actief (participatie werkzoekenden)
- Sociaal Vitaal (senioren)
- Sport jij Ook? (participatie)

Aanbesteding hulpmiddelen

In 2017 zijn de hulpmiddelen opnieuw aanbesteed. We hebben dat samen met de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Haren, Midden-Drenthe, Noordenveld gedaan.

De implementatie van het nieuwe contract is nu in volle gang. De implementatieperiode verloopt bij de aanbieder, Hulpmiddelencentrum, niet zo soepel. Oorzaken hiervan zijn: de onverwachte toename van het aantal aanvragen, problemen bij het aantrekken van gekwalificeerd personeel in verband met krapte op de arbeidsmarkt en de implementatie van i-Wmo. Het Hulpmiddelencentrum heeft een plan van aanpak opgesteld om binnenkort te kunnen voldoen aan de afgesproken termijnen.

Algemene voorziening schoonmaakondersteuning

In 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep een uitspraak gedaan in een beroepszaak tegen een besluit van de gemeente Aa en Hunze. De gemeente Tynaarlo, die een vergelijkbare regeling heeft als Aa en Hunze, heeft het beleid hierop aangepast. Het Ministerie van VWS was echter niet tevreden met de aanpassingen. Na een aanzegging van een aanwijzingsprocedure, onze zienswijze hierop en goed overleg hebben we een oplossing gevonden. Onderdeel hiervan was het werken met een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Echter vlak na het bereiken van overeenstemming hierover werd in het regeerakkoord aangekondigd dat er met ingang van 2019 een abonnementstarief van € 17,50 zal worden ingevoerd. Om te voorkomen dat onze inwoners te maken krijgen met meerdere wijzigingen in een korte periode hebben we besloten om de voorgenomen inkomensafhankelijke bijdrage nu niet in te voeren. Daarnaast hebben wij de verhoging van de toeslag AVS van € 7,50 naar € 10 per uur niet doorgevoerd omdat hiervoor binnen de bestaande begroting geen dekking is. Als de bijdrage die iemand moet betalen een belemmering is, wordt een maatwerkvoorziening aangeboden.

Beschermd Wonen

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor beschermd wonen. De financiering daarvan loopt nu nog via onze centrumgemeente Assen. Vanaf 1 januari 2020 ontvangen wij de middelen van beschermd wonen zelf. Eind 2017 heeft het college ingestemd met het regionale plan van aanpak beschermd wonen. Dit plan is tevens ter informatie naar de raad gestuurd. 2018 staat in het teken van het oppakken van de acties zoals die zijn beschreven in het regionale plan van aanpak. Het uiteindelijke doel is dat er scenario's komen en een uiteindelijk besluit voor de wijze van samenwerken vanaf 2020 en duidelijkheid over de rol die onze eigen toegang daar in krijgt.

Samenwerking Zorgverzekeraar Zilveren Kruis

Zilveren Kruis koopt als enige zorgverzekeraar in 2018 nog het wijkgericht werken in. Zij beoogt met deze functie de samenwerking in de wijk tussen het medisch domein (zoals huisartsen en wijkverpleegkundigen) en het sociaal domein (de sociale teams) verder te versterken. Hierbij kan gedacht worden aan afstemming over de grensvlakken problematiek tussen de verschillende wetten, maar ook aan samenwerken aan preventie in de wijk. Zilveren Kruis heeft bij de gehele aanbesteding nauw samengewerkt met gemeenten. Als resultaat zijn er op wijkniveau afspraken gemaakt over de inzet van de wijkgerichte zorg in 2018.

Publiek vervoer

Alle gemeenten in Groningen en Drenthe werken samen in Publiek Vervoer Groningen Drenthe. Onder publiek vervoer vallen alle publieke vervoersvormen waar inwoners gebruik van kunnen maken, zoals de regiotaxi's, buurtbussen en doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer en leerlingenvervoer). Het doel is om een integraal vervoersnetwerk te creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is en waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van beschikbare vervoersmiddelen. In 2017 is de aanbesteding voor Publiek Vervoer afgerond, opgedeeld in 7 percelen. De nieuwe overeenkomsten zijn gestart per 9 april 2018. Voor perceel Noord Midden Drenthe is dit gegund aan Connexxion.

2.6 (Beleids-)ontwikkelingen Jeugdhulp

2.6.1 Financiële tekorten jeugdhulp

Inleiding

In 2017 is de gemeente Tynaarlo geconfronteerd met een stevig tekort in de Jeugdwet. Waar er in 2015 en 2016 nog kleine overschotten waren, bedraagt het tekort over 2017 ruim € 1,5 miljoen op een totaal budget van € 5 miljoen.

Hier geven we een analyse van het tekort, geven aan welke maatregelen we gaan treffen en schetsen de effecten voor de uitkomsten in 2018.

Analyse:

Het tekort in 2017 wordt enerzijds veroorzaakt door toenemende uitgaven van de zorg in natura van zo'n € 1,5 miljoen (ten opzichte van de begroting en 2016). Anderzijds zijn de beschikbare budgetten voor de Jeugdwet de afgelopen drie jaar materieel gedaald van € 6,5 miljoen in 2015 naar € 5 miljoen in 2017.

De kostenstijging van de zorg in natura wordt deels veroorzaakt door een toenemende zorgvraag, deels door hogere kosten van de zorg.

Toename zorgvraag

Het aantal jeugdcliënten met zorg in natura stijgt gedurende 2017 van ruim 500 in het begin van het jaar naar 665 aan het einde van het jaar, een stijging van gemiddeld 15%.

De stijging van het aantal jongeren in jeugdhulp is een landelijke trend. Ook in de ons omringende gemeenten doet zich dit voor. Er wordt verwezen naar de situatie in Denemarken een paar jaar na invoering van de decentralisatie van de (jeugd)zorg daar. Ook daar trad dit verschijnsel op.

In Tynaarlo zien we een stijging in het gebruik van Interventieniveau 5 (begeleiding) en een zeer geringe daling in interventie niveau 6. Weliswaar heeft Tynaarlo ten opzichte van de andere gemeenten in Drenthe de relatief grootste afname in Interventieniveau 6. Daar staat tegenover dat in de zwaardere vormen van zorg (interventieniveau 7 en 8, dagbehandeling en opname) Tynaarlo een lager gebruik heeft dan andere gemeenten. We onderzoeken de oorzaken van dit hoge percentage zorg in interventieniveau 6.

Hogere kosten van de zorg

Wat valt op in 2017:

- Tynaarlo kent een relatief hoog percentage jeugdhulp in interventieniveau 6 (33%). Ten opzichte van 2016 is er een groter aandeel in interventieniveau 5 (41% tegen 34% in 2016). Daarentegen heeft Tynaarlo in vergelijking tot andere Drentse gemeenten relatief weinig cliënten in de duurste vormen van zorg (interventieniveaus 7 en 8).
- De budgetplafonds voor zorgaanbieders die in 2015 en 2016 gehanteerd werden zijn met ingang van 2017 (nieuwe aanbesteding) losgelaten.
- Het aantal verwijzingen door de gemeente stijgt (van 20 naar 24% in 2017), Huisartsen verwijzen 38% van de gevallen (was 41% in 2016), en overige verwijzers 38%. Hierdoor hebben we slechts voor een deel 'grip' op de verwijzingen. Dit is wettelijk zo geregeld en ook in andere gemeenten vergelijkbaar.
-

Welke acties ondernemen we:

- Analyse en evaluatie NMD aanbesteding. Met ingang van 2017 is de nieuwe resultaatgerichte aanbesteding in NMD-verband in werking. Uitgangspunt was dat deze andere aanpak niet tot hogere kosten zou leiden. In NMD-verband is de toename van het aantal cliënten op Jeugd, en daarbinnen een toename van de kosten, aanleiding voor een nadere analyse. Onderdelen hiervan zijn inzet op zorgaanbieders rondom wachtlijsten, onderscheid tussen interventieniveau 5 en 6 en een vergelijk tussen (her)indicaties op gemeenteniveau en externe verwijzers. Deze analyse zal vlak na de zomer van 2018 worden afgerond.
- Verslavingszorg Noord Nederland. De gezinsbehandeling in de De Borch in Eelderwolde is een dure vorm van zorg waarbij gezinnen intern verblijven. Deze zorg door Verslavingszorg Noord Nederland drukt onevenredig zwaar op Tynaarlo (200.000 euro in 2017). Dit komt doordat gezinnen zich hier als inwoner inschrijven. Via het woonplaatsbeginsel betaalt deze gemeente dan de zorgkosten. Ook in 2018 zal dat het geval zijn. Aanpassing van het woonplaatsbeginsel zal op deze zorg pas vanaf 2019 effect kunnen hebben (dan betaalt de verwijzende gemeente). Voor de tussenliggende periode wordt bestuurlijk in NMD-verband overlegd of het solidariteitsprincipe hiervoor zou kunnen gelden.
- Verwijzingen door huisartsen. Goede ervaringen pilot POH jeugd in Vries. In 38% van de gevallen verwijst de huisarts een jongere naar jeugdhulp. Bij de verwijzende huisartsen lijkt het inzetten van een Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd (POH'er Jeugd) een positief effect te hebben. De pilot die in Tynaarlo vanaf 2017 heeft plaatsgevonden laat zien dat het aantal verwijzingen lager is dan bij andere huisartsen. We onderzoeken hoe we het principe van de POH Jeugd breder kunnen inzetten in de gemeente (besluitvorming zomer 2018).

Effecten voor uitkomsten 2018:

Het aantal cliënten in jeugdhulp in 2018 ligt op hetzelfde niveau als aan het einde van 2017. Het aantal cliënten is in de eerste maanden van 2018 stabiel gebleven.

Op basis van de eerste kwartaalcijfers Jeugd is de inschatting dat er, bij een ongewijzigde uitvoering, in 2018 een tekort is van ruim 2 miljoen (Jeugd). Hierbij zijn de mogelijke effecten van de maatregelen en onderzoeken die nu lopen verwerkt.

2.6.2 Voorliggend veld/ preventie

Vroeg Erbij/Erbij Blijven: deskundigheidsbevordering in de kinderopvang

In het eerste kwartaal van 2018 is besloten om de inzet van Yorneo in het voorliggend veld te continueren voor 2018. Yorneo versterkt met de preventieprogramma's "Vroeg Erbij" en "Erbij Blijven" het pedagogische klimaat binnen de voorschoolse voorzieningen en voorzieningen voor buitenschoolse opvang in onze gemeente. De ondersteuning is gericht op deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers: er wordt kennis overgedragen en er worden praktische handvatten geboden hoe om te gaan met 'opvallend gedrag' in de groep.

Deskundigheidsbevordering sociale teams en expertiseteam Jeugd

De inzet van 'Ouderkracht' wordt dit jaar gecontinueerd. OuderKracht is een methodiek die door professionals gebruikt wordt om ouders met lichte opvoedingsvragen te ondersteunen. Het is onderdeel van Positief Opgroeien Drenthe. De professionals uit de sociale teams en het expertiseteam jeugd zijn geschoold in deze methodiek. In 2018 zal een evaluatie van de inzet van deze methodiek plaatsvinden. De inzet van de gedragswetenschappers ten behoeve van het expertiseteam jeugd is gecontinueerd. De gedragswetenschappers bieden op casusniveau inhoudelijke ondersteuning aan de medewerkers van het expertise team jeugd.

Echtscheidingsproblematiek

Het expertiseteam jeugd heeft veel te maken met echtscheidingsproblematiek. In het kennisnetwerk KEES (dat opereert op het niveau van Noord-Nederland) is hierover in de afgelopen jaren veel kennis verzameld en ontwikkeld. Deze kennis is slechts gedeeltelijk terecht gekomen bij de lokale uitvoeringspraktijk. Yorneo is gevraagd om onze gemeente te ondersteunen bij de verdere implementatie.

Home-Start en Mentor4You: coaching gezinnen en jeugdigen door vrijwilligers

Zowel Home-start als Mentor4You worden gecontinueerd in 2018. Home-Start is een laagdrempelig ondersteuningsprogramma waarbij vrijwilligers ondersteuning, vriendschappelijk contact en praktische hulp bieden aan gezinnen met jonge kinderen. Mentor4You is een soortgelijk programma dat zich specifiek richt op jongeren. De vrijwilligers van beide programma's trekken een dagdeel in de week op met de gezinnen/jongeren om hen te ondersteunen en te coachen in hun dagelijks leven. De ondersteuning/coaching is vooral gericht op het versterken van het zelfvertrouwen en het ontwikkelen van vaardigheden om weer/meer plezier in het opvoeden/opgroeien te krijgen. In 2017 werden in onze gemeente 7 gezinnen ondersteund vanuit Home-Start en werden 14 jongeren gecoacht vanuit Mentor4You. In het eerste kwartaal van 2018 is ingezet op promotie van beide programma's.

Onderzoek Passend Onderwijs

Op dit moment wordt er een onderzoek gestart naar Passend Onderwijs in de gemeente. Dit komt voort uit een afspraak die het college in 2017 met de raad heeft gemaakt. Het doel van het onderzoek is om een beeld te geven van de zaken rond passend onderwijs en een richting te geven voor versterking naar de toekomst.

Ontwikkelagenda Passend Onderwijs

Tynaarlo participeert in het regio-overleg Passend onderwijs. De besturen van dit regio-overleg hebben begin 2017 een ontwikkelagenda opgesteld. De thema's van deze ontwikkelagenda zijn: bestuur en organisatie, preventie, inkoop jeugdhulp, afstemming onderwijs-jeugdhulp, thuiszitters en dyslexiezorg. Ieder jaar rond de zomer wordt de ontwikkelagenda geactualiseerd. We zetten in op goede aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp.

2.6.3 Overige ontwikkelingen

Samenwerkingsconvenant Drentse Verwijsindex (DVI)

Elke Nederlandse gemeente is op grond van de Jeugdwet verplicht om afspraken te maken met organisaties in de domeinen veiligheid (politie en justitie), werk en inkomen, onderwijs en zorg om zich aan te sluiten bij de Verwijsindex risicjongeren (VIR). In Drenthe is er medio 2009 een provinciaal initiatief ontwikkeld om tot een éénduidige verwijsindex te komen voor geheel Drenthe. Dit heeft geleid tot de Drentse Verwijsindex waarbij elke gemeente gebruik maakt van dezelfde applicatie en een gezamenlijk provinciaal samenwerkingsconvenant.

Ondanks de wettelijke borging van de verwijsindex in de Jeugdwet is het in de praktijk een stroef traject om de Drentse Verwijsindex als gemeengoed binnen het jeugddomein in Drenthe te positioneren. Om op de huidige situatie aan te sluiten en om het gebruik te optimaliseren is er een herziene convenant opgesteld. Een belangrijk wijziging in het herziene samenwerkingsconvenant is de invoering van het organisatieprofiel. Dit profiel bevat een uitwerking van de bepalingen van het convenant op de onderdelen doelgroep, wetgeving die op de organisatie, instelling of praktijk van toepassing is, signaleringscriteria, interne procedure en borging.

Om te monitoren of het herziene convenant effect sorteert hebben we CMO STAMM verzocht om na een half jaar een eerste evaluatie voor te bereiden over de stand van zaken.

PRACT

In de jeugdhulpregio Drenthe is het **Plan Reductie interventieniveau ACHT geëvalueerd**. Voor de 2e fase richt de inzet van gemeenten en zorgaanbieders zich op:

- “Witte vlekken” in de zorg op interventieniveau 8 en interventieniveau 7.
- Het voorkomen van onnodige instroom op niveau 7 en 8, waarbij specifiek gedacht wordt aan spoedplaatsingen, relatie met het voorliggend veld.
- Overgang 18-/ 18+.

Jeugdzorgstatement Jeugdhulp Regio Drenthe

Zorgaanbieders en gemeenten hebben gezamenlijk een statement geformuleerd ter verbetering van de jeugdhulp in Drenthe. Dit dienst als overdracht aan de nieuwe portefeuillehouders.

Het statement heeft als speerpunten:

- De zorg voor jeugdigen wordt afgestemd op zijn/haar kenmerken, zoals de ernst van de problemen, mentale en sociale vaardigheden, en de opvoedvaardigheden van de ouder(s).
- Nabijheid van het gezin bij het kind is daarbij uitgangspunt.
- Samenbrengen kennis en ervaring generalisten en specialisten

- Gebruik van effectief bewezen programma's en kennisinstituten
- Actief inzetten en investeren op preventie

2.7 Participatie

Collectieve zorgverzekering opzegging Zilveren kruis Achmea

Zilveren Kruis heeft in 2017 eenzijdig de collectieve zorgverzekering voor mensen met een laag inkomen eenzijdig heeft opgezegd. Zilveren Kruis heeft dit na bestuurlijk druk teruggedraaid, waarbij door de zorgverzekeraar direct is aangegeven dat de verlenging nog voor 1 jaar geldt. Menzis, de andere verzekeraar waarmee we een overeenkomst in verband met de Collectieve Zorgverzekering hebben, denkt nog na over de vraag of zij onze bij Zilveren Kruis verzekerde inwoners wel of niet kan/wil overnemen en zo ja onder welke condities.

De volgende acties zijn uitgezet:

1. op zoek naar een andere aanbieder van een collectieve aanvullende zorgverzekering.
2. daarnaast gebruik willen maken van de gelegenheid om ook op zoek te gaan naar een mogelijk iets andere invulling van het instrument Collectieve Zorgverzekering.

In maart 2018 heeft een verkennend gesprek plaats gevonden met het bureau BSenF. (Dat is de landelijke intermediair tussen alle zorgverzekeraars in Nederland en gemeenten). Samen met hen hebben we de te nemen stappen doorgenomen en de vraagstelling aan een nieuwe verzekeraar gesteld. Hierin worden ook meegenomen de mogelijkheden tot een gericht bereik van de doelgroep en te komen tot een intensievere samenwerking, gelet op de vele preventieve activiteiten die worden ontwikkeld via buurtsportcoaches en buurtteams of vanuit de WMO.

De raad zal over de uitkomsten worden geïnformeerd en zo nodig ook worden betrokken bij de besluitvorming.

Werkplein Drentsche Aa

Per 1 juni komt de WPDA met haar rapportage over het eerste kwartaal van 2018. Deze gegevens worden separaat aan uw raad aangeboden.

Evaluatie (op hoofdlijnen) van de Prestatie-overeenkomst WPDA. De Prestatieovereenkomst tussen de WPDA en de SDA-gemeenten heeft een looptijd van 18 maanden: van 1 juli 2016 tot 31 december 2017. In het 4de kwartaal heeft het college besloten de overeenkomst met één jaar te verlengen. Het streven is om eind 2018 een nieuwe prestatieovereenkomst met de WPDA af te sluiten.

WPDA – Alescon

Vanaf half maart 2018 is er een projectleider aangesteld die de ontvlechting van de Alescon en de vervlechting met de WPDA met de gemeenten Tynaarlo, Assen en Aa en Hunze uitwerkt. Hiermee wordt

de ambitie om te komen tot 1 uitvoeringsorganisatie voor de Participatiewet voor de SDA-gemeenten (Tynaarlo, Assen, Aa en Hunze) reëel.

In het 2de kwartaal 2018 wordt het besluit om de Gemeenschappelijke Regeling Alescon per 1-1-2019 op te heffen ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad.

Armoedebeleid

In april 2018 heeft de raad de nieuwe beleidsnota armoede en schuldhulpverlening 2018 – 2021 vastgesteld. Bij het opstellen van deze nota is veel geïnvesteerd in het betrekken van onze inwoners en samenwerkingspartners. De speerpunten voor de komende jaren zijn:

- Preventie en vroegsignalering
- Samenwerking en verbinding
- Maatwerk en vangnet
- Nazorg
- Communicatie en informatie

Door de extra armoedegelden vanuit het rijk vanaf 2017 wordt extra ingezet op het bestrijden van armoede. Deze middelen worden gebruikt voor het inzetten van ervaringsdeskundigen, preventie en voorlichtingsactiviteiten, het beschikbaar stellen van kledingcheques en de meedoenregeling voor inwoners vanaf 18 jaar.

Burgerparticipatie – overheidsparticipatie.

Er is een voorstel ontwikkeld voor een nieuwe participatievorm met als doel om inwoners vroegtijdig bij beleid te betrekken door middel van co-creatie. Dit zal de huidige structuur van adviesraden in het sociale domein vervangen en zal breder toepasbaar worden dan alleen dit domein. De opstart van het platform burgerparticipatie heeft in het najaar van 2017 plaatsgevonden. In de eerste helft van 2018 wordt geëxperimenteerd met pilots om inwoners vroegtijdig te betrekken (bijstelling algemene info: Andrea)

Een van deze pilots betreft de herijking van de kadernota “meedoen is de norm, werk het doel”. Met het platform wordt een traject ontwikkeld om inwoners en ondernemers bij het onderdeel ‘re-integratie’ te betrekken door middel van co-creatie.

Gezamenlijk met het VN-panel is een aanzet gemaakt voor de inclusie-agenda met onderwerpen die raken aan wat er in het VN-Verdrag staan en waar we binnen de gemeente aan willen werken. Het Verdrag heeft als doel een gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in de maatschappij.

Financiële stand van zaken

De eerste prognose, op grond van de eerste drie maanden, is dat we in 2018 niet uit zullen komen met de beschikbare budgetten in het Sociaal Domein. We verwachten voor de WMO een budgetneutraal saldo en mogelijk een licht positief resultaat, maar voor de Jeugd een negatief resultaat van ruim € 2 miljoen. Het verwachte resultaat voor de Participatie is op dit moment nog niet bekend.

De budgetten voor 2018 zijn € 0,4 miljoen hoger dan in 2017. Belangrijkste oorzaak is de stijging van het Jeugdbudget met € 0,3 miljoen. Zie ook paragraaf 8 voor de meerjarenontwikkeling van de uitgaven.

Op grond van de toegenomen zorgvraag bij de Jeugd en de omvang van de budgetten, zullen de uitgaven en opbrengsten niet op korte termijn met elkaar in evenwicht komen. Er is wel sprake van een aantal onzekerheden in deze verwachting.

In 2017 hebben we een toename gezien van het beroep op de zorg bij met name de Jeugd, vooral in de periode van januari tot september. Op basis van de cijfers over de periode september 2017 tot 1 april 2018 gaan we ervan uit dat de stijging van het aantal cliënten zich in 2018 niet verder zal voortzetten. De kosten van de zorg voor de Jeugd zullen daarmee in 2018 wel hoger uitkomen dan in 2017, omdat de in de tweede helft van 2017 bereikte omvang van de zorg in 2018 lijkt te worden gecontinueerd.

In 2015 en 2016 realiseerde de gemeente Tynaarlo nog overschotten in het Sociaal Domein. Een belangrijk deel van die resultaten werd veroorzaakt door incidentele posten, zoals de door het Ministerie beschikbaar gestelde middelen voor de Huishoudelijke Hulp Toeslag en een positief resultaat bij Beschermd Wonen. In 2017 was er een negatief resultaat van ruim 1,8 miljoen, ondanks een (opnieuw) positief resultaat op Beschermd Wonen.

Voor wat betreft het Beschermd Wonen wordt door de uitvoerende centrumgemeente Assen over 2018 een vergelijkbaar positief resultaat verwacht als over 2017, namelijk € 0,7 miljoen.

In de prognose over 2018 van de WMO-uitgaven gaan we er van uit dat de verwachte uitgaven binnen de bestaande middelen van het totaal beschikbaar WMO budget ad € 6,3 miljoen gedekt kunnen worden. Binnen dit budget zijn wel kleine verschuivingen zichtbaar, zoals van PGB naar Zorg in natura.

Ten aanzien van de Jeugd is de verwachting dat we in 2018 niet uit zullen komen met de beschikbare middelen. Het budget neemt in 2018 weliswaar weer toe (tot € 5,6 miljoen, na eerder te zijn gedaald van € 6,4 miljoen in 2015 naar € 5,3 miljoen in 2017), maar de in 2017 gestegen kosten van de zorg in natura worden op het in de loop van 2017 bereikte niveau gecontinueerd.

In paragraaf 2.6.1 (Financiële tekorten jeugdhulp) is een analyse van het tekort opgenomen. Daarbij wordt ook aangegeven welke maatregelen er worden getroffen en worden de effecten voor de uitkomsten in 2018 geschetst.

Ten aanzien van de Participatie nemen we in de voorjaarsbrief geen aanpassingen voor de WPDA en Alescon mee omdat we nog op de rapportage van de WPDA over het eerste trimester wachten evenals de vertaling van de informatie uit de meicirculaire. Zodra deze informatie beschikbaar is, wordt u daar nader over geïnformeerd.

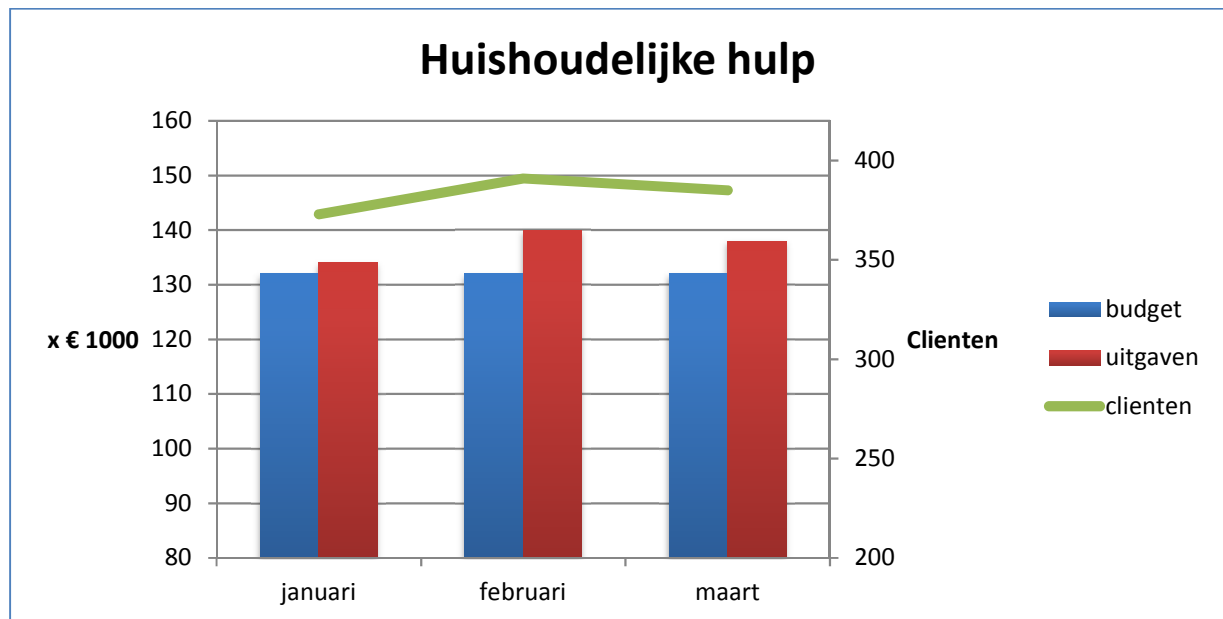

WMO

In deze paragraaf lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe in de diverse onderdelen die binnen de WMO vallen. Het gaat hierbij met name om de uitgaven voor de huishoudelijke hulp (incl. toeslag) en de uitgaven voor de nieuwe WMO taken (groeps- en dagbesteding en begeleiding).

A. Huishoudelijke hulp (budget € 1.585.000)

De ontwikkeling van de uitgaven en het aantal cliënten in de huishoudelijke hulp wordt als volgt weergegeven:

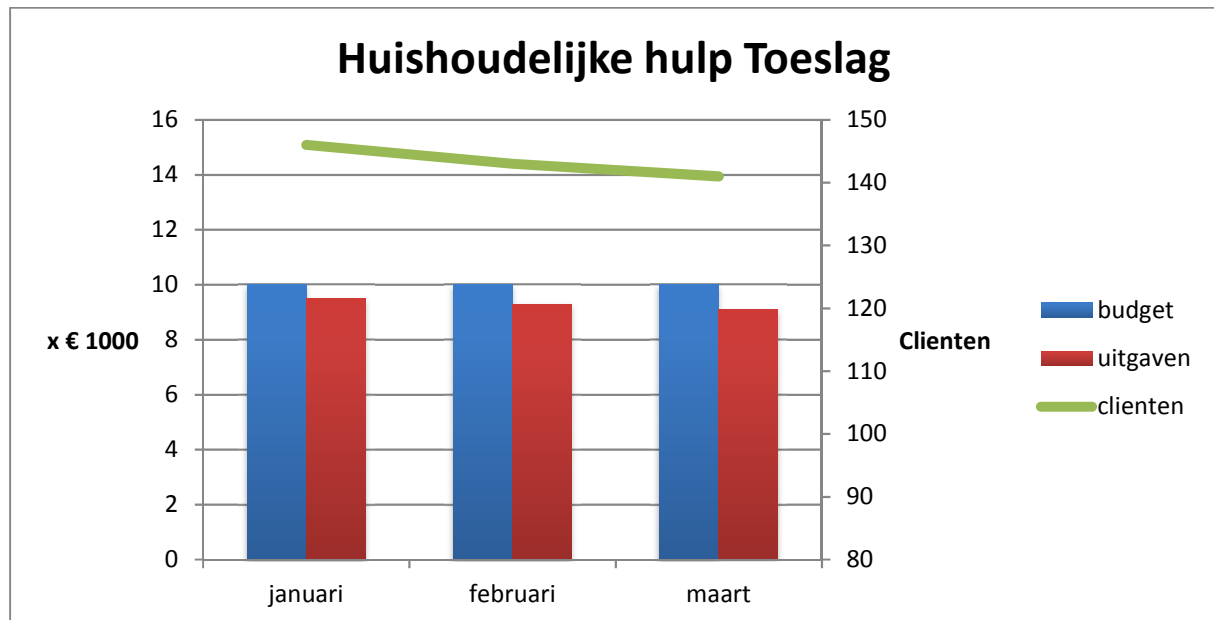
Het aantal cliënten in januari bedraagt 358 en stijgt door naar 373 in maart. Het (interne) budget is ten opzichte van vorig jaar met ruim 10% verhoogd als gevolg van de verwachte hogere cliëntenaantallen. In de laatste vier maanden van 2017 was het gemiddeld aantal cliënten per periode 350. Het cliëntenaantal neemt in de eerste perioden van 2018 dus inderdaad toe.

B. Huishoudelijke Hulp Toeslag (budget € 120.000)

Met ingang van 2015 heeft een grote beleidswijziging plaatsgevonden op het gebied van de huishoudelijke hulp. Mensen die zelf de regie kunnen voeren, komen vanaf 1 mei 2015 niet meer in aanmerking voor huishoudelijke hulp. Ter compensatie heeft de Minister een incidenteel budget beschikbaar gesteld (voor Tynaarlo in 2015 € 316.000, in 2016 € 456.000) voor een toeslag van € 7,50 waarmee een korting kon worden gegeven op de (eigen) inhuur van een huishoudelijke hulp. De gemeente Tynaarlo heeft besloten om de regeling ook in 2018 voort te zetten. De verhoging van de toeslag van € 7,50 naar € 10 per uur wordt echter niet doorgevoerd omdat hiervoor binnen de bestaande begroting geen dekking is.

De ontwikkeling van het aantal cliënten dat gebruikt maakt van de huishoudelijke hulp toeslag, en de bijbehorende uitgaven, staat in de grafiek hieronder .

Het aantal cliënten is licht dalend en daalt van 146 in januari 2018 naar 141 in maart 2018. In september 2017 bedroeg het aantal cliënten nog 153. Uitgaande van deze ontwikkeling zullen we eindejaars binnen de beschikbare middelen blijven.

C. Eigen Bijdragen (budget € -338.000)

De verwachting is dat we in 2018 voor zo'n € 0,338 miljoen aan eigen bijdragen gaan ontvangen (tegenover € 0,38 miljoen in 2017). De eigen bijdragen betreffen de eigen bijdrage voor de WMO-taken. De eigen bijdrage voor de Jeugd is als gevolg van besluitvorming op rijksniveau niet aan de orde.

Eigen bijdrage Wmo - Tynaarlo			
	Opgelegde eigen bijdrage	Geïnde eigen bijdrage	Afgedragen eigen bijdrage
P09 2017	27703,57	26380,52	26343,07
P10 2017	27757,04	26197,82	26195,91
P11 2017	27544,8	25739,1	25691,6
P12 2017	28293,36	26521,85	26436,97
P13 2017	28279,55	26196,72	26310,7
P01 2018	28181,25	23957,51	23750,01
P02 2018	28247,31	8500,82	6434,3
P03 2018	27396,37	293,16	-

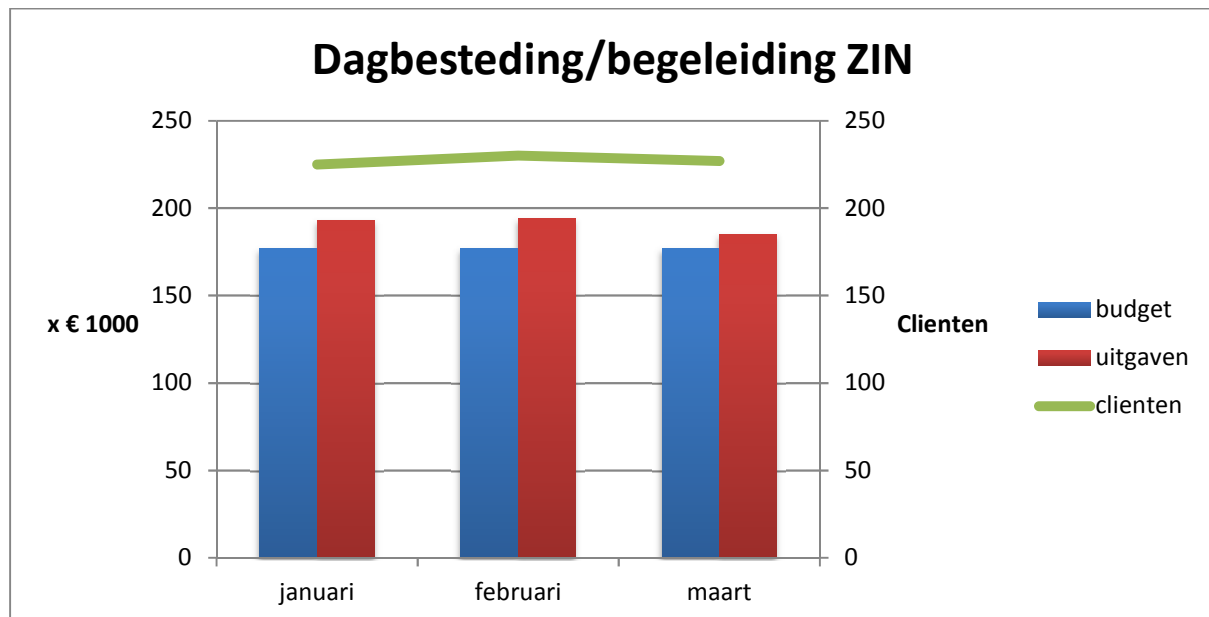
D. Dagbesteding en Begeleiding

Met ingang van 1 januari 2015 zijn in het kader van de decentralisaties taken overgeheveld van de AWBZ naar de gemeenten. De belangrijkste uitgaven betreffen de uitgaven voor individuele begeleiding en groeps-/en dagbesteding. Hierbij wordt zorg verstrekt middels zorg in natura en daarnaast worden Persoonsgebonden Budgetten (PGB's) verstrekt. In onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling in de verschillende uitgaven weergegeven.

Met ingang van 1 januari 2016 loopt het traject van zorgtoekenning tot en met de daadwerkelijke facturering via het zogenaamde digitale berichtenverkeer. Alle zorgleveranciers zijn hier inmiddels op aangesloten. Er zijn nog steeds enkele grotere zorgleveranciers die achterblijven met het daadwerkelijk factureren van zorgkosten, maar in vergelijking met de vorige monitor is het tijdig factureren wel verbeterd. In de hierna genoemde uitgaven zijn wij uitgegaan van de verplichtingen die zijn aangegaan en niet van de werkelijke facturering. Op basis van de ervaringen over 2017 kan wel worden gezegd dat er bij de kosten van dagbesteding/begeleiding weinig verschil zit tussen de omvang van de verplichting en het uiteindelijk gefactureerde bedrag.

Zorg in Natura (budget € 2.122.000)

De ontwikkeling in de uitgaven voor begeleiding en dagbesteding (zorg in natura) is als volgt:

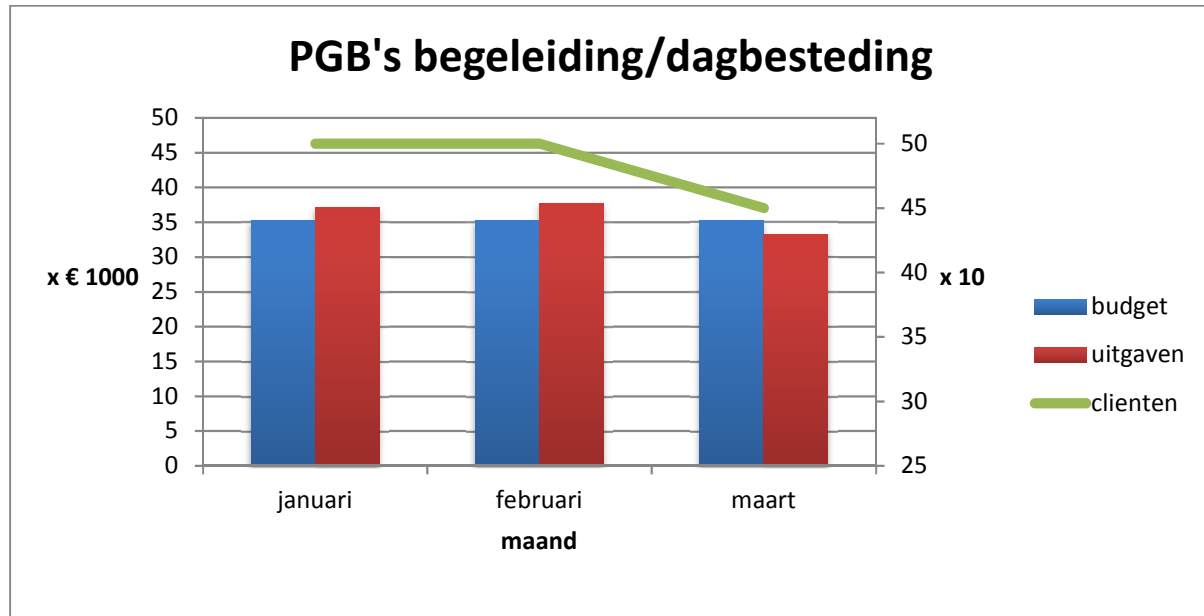

Het aantal cliënten is in het eerste kwartaal redelijk stabiel. In januari 2018 waren er 225 cliënten, in maart 2018 waren dat er 227. Het budget voor 2018 is in vergelijking met 2017 met 10% verhoogd, het budget voor de PGB's is daarentegen verlaagd (verschuiving van kosten). Ook is er een relatie tussen de stijging van deze kosten in natura en het positieve resultaat op de kosten voor Beschermd Wonen.

PGB's Begeleiding/dagbesteding (budget € 422.000)

Voor de begeleiding en dagbesteding worden ook PGB's beschikbaar gesteld. In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling weergegeven.

Het aantal cliënten met een PGB voor begeleiding/dagbesteding is in januari 2018 50. In maart 2018 is dit aantal gedaald naar 45. De verwachting is dat we daarmee binnen de budgetten zullen blijven. Er is al langere tijd een verschuiving zichtbaar van de kosten van de PGB's naar de kosten voor zorg in natura.

E. Beschermd Wonen

Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor beschermd wonen. De financiering daarvan loopt nu nog via onze centrumgemeente Assen.

De gemeente Assen heeft aangegeven dat er over 2017 een bedrag van € 6,7 miljoen overblijft. Hiervan krijgt de gemeente Tynaarlo € 0,7 miljoen. De eerste prognose van de gemeente Assen voor 2018 komt voor de gemeente Tynaarlo uit op een vergelijkbaar positief resultaat: € 0,7 miljoen.

Jeugdhulp

Zorg in natura (budget € 4,05 miljoen)

Met ingang van 1 januari 2017 wordt de Jeugdwet in NMD (Noord- en Midden Drenthe) verband uitgevoerd. De financiële uitvoering vindt plaats per gemeente, met uitzondering van de bovenregionale jeugdzorg, die vindt plaats op Drenthe breed niveau.

De uitgaven van de zorg in natura (niet-geëscaleerd) worden onderstaand weergegeven. De cijfers laten zien dat er, in vergelijking met 2017, een stijgende trend zit in de uitgaven. Het aantal cliënten lijkt zich te stabiliseren.

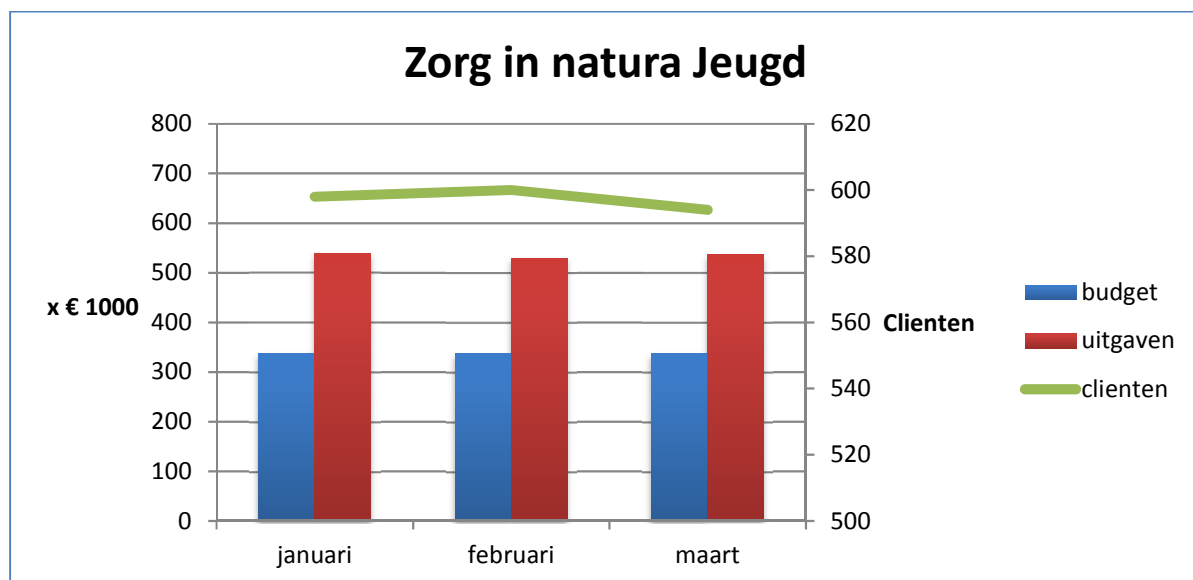
Het aantal cliënten met zorg in natura (niet-geëscaleerd) is tussen januari 2017 en 1 april 2018 gestegen van 484 naar 595, met een uitschieter van 615 in december 2017. Gelet op een gemiddeld

cliëntenaantal van 600 vanaf september 2017 lijkt nu sprake te zijn van een redelijk stabiele situatie. Voor 2018 moet voorlopig dan ook worden uitgegaan van een kostenniveau dat hoort bij dit gemiddelde cliëntenaantal, dat ongeveer 8% hoger is dan het gemiddelde aantal cliënten in 2017. Het voor 2018 verwachte negatieve resultaat op de jeugdhulp is het gevolg van de ontwikkeling in deze zorgkosten.

In de grafiek hieronder is, op basis van de ervaringen over 2017, als uitgangspunt genomen dat 90% van de opgenomen verplichtingen daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Ook bij de zorgkosten die horen bij interventieniveau 8 (IVN8), met een bijbehorende prijs per etmaal, is uitgegaan van een realisatiepercentage van 90% van de opgenomen verplichting. De uiteindelijke kosten kunnen hier echter behoorlijk van afwijken; pas bij de facturatie is bekend hoeveel etmalen zorg er werkelijk zijn geleverd.

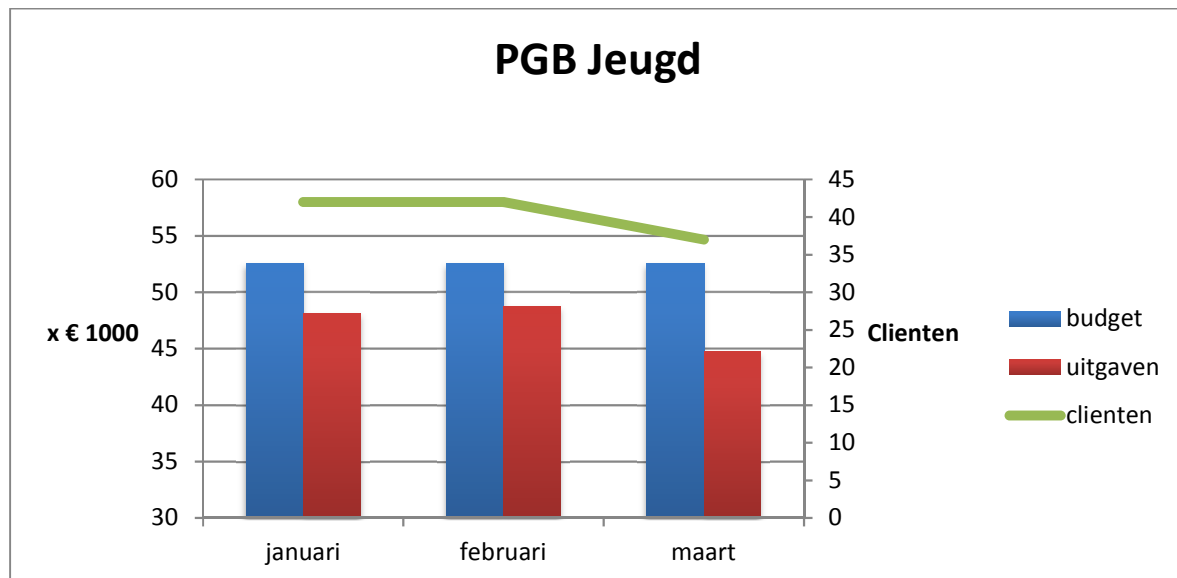
Onder de kosten van IVN8 vallen ook de (hoge) kosten van cliënten die verblijven in een in de gemeente gevestigde voorziening van VNN. Voor deze kosten wordt in NMD-verband bekeken of hier het solidariteitsbeginsel op kan worden toegepast. Zie ook paragraaf 2.6.1 (Financiële tekorten jeugdhulp).

PGB's Jeugd (budget € 630.000)

De uitgaven voor de PGB's zijn onderstaand per periode weergegeven. Het aantal cliënten bedroeg in januari 2018 42 en is gedaald naar 37 in de maand maart 2018. Het verwachte bedrag aan uitgaven voor PGB's blijft daardoor naar verwachting binnen de gestelde budgetten.

Bovenregionale jeugdhulp (budget € 180.000)

De bovenregionale jeugdzorg wordt door de coördinerende gemeente Hoogeveen uitgevoerd. De uiteindelijke bijdrage in de kosten bedroeg voor de gemeente Tynaarlo in 2017 € 270.000. De coördinerende gemeente heeft aangegeven voor 2018 € 180.000 aan kosten worden verwacht.

Participatie

WPDA

De WPDA rapporteert per trimester. Over het eerste trimester van 2017 hebben wij nog geen cijfers ontvangen.

Alescon

Op basis van de rapportage over het eerste kwartaal van Alescon verwachten wij ca € 10.000 meer aan Alescon te moeten bijdragen dan verwacht (nadeel). Deze verwachte stijging komt met name door hogere personeelskosten per aja voortvloeiend uit een verhoging van de CAO. Het is nu wachten op de meicirculaire 2018 waarin we meer informatie verwachten over de hoogte van de WSW-uitkering die mogelijk de hogere personeelskosten compenseren.

In de voorjaarsbrief nemen we nog geen aanpassingen voor de WPDA en Alescon mee omdat we nog op de rapportage van de WPDA over het eerste trimester wachten evenals de vertaling van de informatie uit de meicirculaire.

Uitkomsten meicirculaire voor integratie uitkering sociaal domein 2018

De ontwikkeling van de integratie uitkering sociaal domein voor 2018 is zichtbaar in de onderstaande tabel. De uitkomsten van de meicirculaire 2018 worden afgezet tegen de uitkomsten van de septembercirculaire 2017. De budgetten die voortvloeien uit de septembercirculaire 2017 zijn de basis geweest voor de begroting 2018.

circulaire	WMO nieuwe taken	Jeugd	Participatie	Totaal Sociaal Domein	Integratie- uitkering WMO oud	Totaal inclusief Integratie- uitkering
Sept 2017	4.146.031	5.625.979	669.472	10.441.482	2.472.308	12.913.790
Mei 2018	4.255.941	5.805.424	669.412	10.730.777	2.553.859	13.284.636
verschil	+109.910	+179.445	-60	+289.295	+81.551	+370.846

Tabel: De ontwikkeling van de Rijksbijdrage voor het Sociaal Domein

De belangrijkste ontwikkeling in de budgetten voor 2018 is de bijstelling voor de loon- en prijs compensatie, die in 2018 nog apart wordt toegevoegd aan de integratie uitkering sociaal domein.